

HER SAHSIN FIKIR, VICDAN VE DIN HURRIYETINE HAKKI VARDIR; BU HAK, DIN VEHYA KANUNAT DEGISTIRMEK HURRIYETI
EN BUYUK SEVGI INSANLIK SEVGISIDIR. HER INSAN IGIN INSAN HAKLARI EGITIMI SAKLAMAK VE HURRIYETINI TEK BASINA VEHYA
BUTUN INSANLAR TEMEL ALARAK INSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELISTIRILMESI DOGARLAR; AKIL VE VICDANA SAHIPTIRLER, KARSILIGA KARS
INSAN ONURUNU BIR BICIMDE YARATILAN ESREF-I MAHLUKATTIR. YASAMAK, OZGURLUK VE KSI GUVENLIGI HERKESIN HAKKIDIR. BIRBIRLERINE KARS
INSAN EN GUZEL BIR BICIMDE YARATILAN ESREF-I MAHLUKATTIR. YASAMAK, OZGURLUK VE KSI GUVENLIGI HERKESIN HAKKIDIR. BIRBIRLERINE KARS
BUTUN INSANLAR TEMEL ALARAK INSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELISTIRILMESI DOGARLAR; AKIL VE VICDANA SAHIPTIRLER, KARSILIGA KARS
HER SAHSIN FIKIR, VICDAN VE DIN HURRIYETINE HAKKI VARDIR; BU HAK, DIN VEHYA KANUNAT DEGISTIRMEK HURRIYETI
EN BUYUK SEVGI INSANLIK SEVGISIDIR. HER INSAN IGIN INSAN HAKLARI EGITIMI SAKLAMAK VE HURRIYETINI TEK BASINA VEHYA
BUTUN INSANLAR TEMEL ALARAK INSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELISTIRILMESI DOGARLAR; AKIL VE VICDANA SAHIPTIRLER, KARSILIGA KARS
INSAN ONURUNU BIR BICIMDE YARATILAN ESREF-I MAHLUKATTIR. YASAMAK, OZGURLUK VE KSI GUVENLIGI HERKESIN HAKKIDIR. BIRBIRLERINE KARS
INSAN EN GUZEL BIR BICIMDE YARATILAN ESREF-I MAHLUKATTIR. YASAMAK, OZGURLUK VE KSI GUVENLIGI HERKESIN HAKKIDIR. BIRBIRLERINE KARS

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

2017 FAALİYET RAPORU

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

HER SAHSIN FIKR, VICDAN VE DİN HÜRRİYETİNE HAKKI YARDIR, BU HAQ DİN VEA KANAAAT DEĞİSTİRMEK HÜRRİYETİ, DİNİNİ VEA KANAAATINI TEK BAŞINA VEA TOPLUCA AÇIK OLARAK VEA ÖZEL ŞÜBETTE, ÖĞRETİM, TATBIKAT, İBADET HÜRRİYETİNİ İÇERİR. *
EN BÜYÜK SEVGI İNSANLIK SEVGSİDİR. HER İNSAN İÇİN İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ ŞARTTIR. AFRİMCILİĞA KARŞI SESSİZ KALMA. KARDEŞLİK BÜTÜN AFRİMCİLİK TEMELLERİNİ ORTADAN KALDIRIR. *
BÜTÜN İNSANLAR ÖZGÜR, ONUR VE HAKLAR BAKIMINDAN EŞİT DOĞARLAR. AKIL VE VICDANA SAHİPTİRLER, BİRBİRLERİNE KARŞI SAHİPTİRLER, BİRBİRLERİNE KARŞI KARDEŞLİK ANLAYIŞIYLA DAVRANMALIDIRLAR.
İNSAN EN GÜZEL BİR BİÇİMDE YARATILAN EŞREF-İ MAHLÜKATIR. İNSAN ONURUNU TEMEL ALARAK İNSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELİSTİRİLMESİ GÖREVİMİZDİR. BİRBİRLERİNE KARŞI KARDEŞLİK ANLAYIŞIYLA DAVRANMALIDIRLAR.
İNSAN EN GÜZEL BİR BİÇİMDE YARATILAN EŞREF-İ MAHLÜKATIR. İNSAN ONURUNU TEMEL ALARAK İNSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELİSTİRİLMESİ GÖREVİMİZDİR. BİRBİRLERİNE KARŞI KARDEŞLİK ANLAYIŞIYLA DAVRANMALIDIRLAR.
YASAMAK, ÖZGÜRLÜK VE KİŞİ GÜVENLİĞİ HERKESİN HAKKIDIR. BİRBİRLERİNE KARŞI KARDEŞLİK ANLAYIŞIYLA DAVRANMALIDIRLAR.
HER SAHSIN FIKR, VICDAN VE DİN HÜRRİYETİNE HAKKI YARDIR, BU HAQ DİN VEA KANAAAT DEĞİSTİRMEK HÜRRİYETİ, DİNİNİ VEA KANAAATINI TEK BAŞINA VEA TOPLUCA AÇIK OLARAK VEA ÖZEL ŞÜBETTE, ÖĞRETİM, TATBIKAT, İBADET HÜRRİYETİNİ İÇERİR. *
EN BÜYÜK SEVGI İNSANLIK SEVGSİDİR. HER İNSAN İÇİN İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ ŞARTTIR. AFRİMCİLİĞA KARŞI SESSİZ KALMA. KARDEŞLİK BÜTÜN AFRİMCİLİK TEMELLERİNİ ORTADAN KALDIRIR. *
BÜTÜN İNSANLAR ÖZGÜR, ONUR VE HAKLAR BAKIMINDAN EŞİT DOĞARLAR. AKIL VE VICDANA SAHİPTİRLER, BİRBİRLERİNE KARŞI SAHİPTİRLER, BİRBİRLERİNE KARŞI KARDEŞLİK ANLAYIŞIYLA DAVRANMALIDIRLAR.
İNSAN EN GÜZEL BİR BİÇİMDE YARATILAN EŞREF-İ MAHLÜKATIR. İNSAN ONURUNU TEMEL ALARAK İNSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELİSTİRİLMESİ GÖREVİMİZDİR. BİRBİRLERİNE KARŞI KARDEŞLİK ANLAYIŞIYLA DAVRANMALIDIRLAR.
YASAMAK, ÖZGÜRLÜK VE KİŞİ GÜVENLİĞİ HERKESİN HAKKIDIR. BİRBİRLERİNE KARŞI KARDEŞLİK ANLAYIŞIYLA DAVRANMALIDIRLAR.

TÜRKİYE
İNSAN HAKLARI ve
EŞİTLİK KURUMU
2017
FAALİYET RAPORU

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

SUNUŞ

İnsan hakları, insanın sadece insan olması sebebiyle doğuştan kazandığı, vazgeçilmez, devredilmez hak ve özgürlükleri ifade etmektedir. İnsanlık ailesinin tüm üyelerinde bulunan onurun ya da haysiyetin korunması, insanlığın ideali olmuştur. Bu durum, Hammurabi Kanunları'ndan, Veda Hutbesi'nden Magna Carta'ya, ve son dönemde BM bünyesinde imzalanan birçok çok taraflı sözleşme dahil bir dizi tarihi, sosyal, siyasal, dini ve hukuki metne konu olmuştur. Fakat en önemlisi, 1945 Birleşmiş Milletler (BM) Şartı ile resmen ve 10 Aralık 1948'de BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB)'nin kabulüyle de fiilen ve hukuken insan hakları, uluslararası ilişkilere ve uluslararası hukuka girmiştir.

Son 70 yıldır dünya geneline yayılan insan hakları fikri, sadece bildirilere ve hukuk metinlerine hapsedilmemiş, aksine geliştirilmesi ve korunması için birçok mekanizmalar kurulmuştur. İnsan hakları koruma mekanizmaları, onları korumak veya ihlali giderip eski hale getirmek ya da mağduriyeti gidermek için başvurabileceğimiz siyasi, idari ve yargısal mekanizmalardır. Bu çerçevede, son yarım asrı aşkın bir sürede, ülkesel, bölgesel ve küresel düzeyde farklı farklı yapılar, farklı yetkilerle donatılmış birbirini besleyen, destekleyen ve güçlendiren bir dizi kurum ve kuruluş geliştirilmiştir. Ülkesel düzeyde, mahkemeler ve yargı dışı kurumlar olarak bilinen ulusal insan hakları kurumları, bölgesel düzeyde insan hakları komisyonları ve mahkemeleri, küresel düzeyde de BM bünyesinde bir dizi konsey ve komiteler kurulmuştur. Bu kurumların etkinliği, yaptırımı, koruma gücü ve verimliliği ülkesel düzeyden küresel düzeye gidildikçe azalmaktadır. Zira uluslararası mekanizmaların yaptırım güçleri, genellikle sınırlıdır. Dolayısıyla, evrensel düzeyde insan haklarını korumak için ülke içerisinde var olan ulusal insan hakları kurumlarına önemli roller düşmektedir.

Kurumumuz, 20 Nisan 2016 tarih ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile kurulmuş, ilk toplantısını yaptıktan sonra teşkilatlanma çalışmalarına başlamıştır. Bu çerçevede mevcut imkanlar değerlendirilmiş ve eksikliklerin tamamlanması için ilgili kurum ve kuruluşlar ile irtibata geçilmiştir. Kurumumuzun bu çalışmaları kısa sürede tamamlaması halinde ulusal insan hakları kurumlarının akredite edildiği GANHRI'ye başvurarak A düzeyinde akredite olmuş bir kurum olması hedeflenmektedir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun (TİHEK) yapacağı faaliyetlerin ülkemizde insan haklarının geliştirilmesi ve korunmasına katkı sağlayacağına ve birey hak ve özgürlüklerini daha da ileriye götüreceğine inancımız tamdır.

25 Mayıs 2017 tarihindeki ilk kurul toplantısından bu yana fiilen görev yapmakta olan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2017 yılındaki çalışmalarına ilişkin olarak hazırlanan bu Faaliyet Raporu; Kuruma ilişkin genel bilgiler, 6701 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan faaliyetleri, ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında alınan başvurulara ait istatistiki bilgiler ile diğer çalışmalara ilişkin verilerden oluşmaktadır.

2017 Yılı Faaliyet Raporu'na ilişkin çalışmalarda emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, çalışmalarında başarılar dilerim.

Süleyman ARSLAN
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı

2017 YILI FAALİYET RAPORU

GİRİŞ	6
KISALTMALAR	8

BÖLÜM 1

> 1. GENEL BİLGİLER	
> 2. VİZYON VE MİSYON	9
> 3. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	10
3.1. İlgili Mevzuat	10
3.2. Kurumun Görevleri	
3.2.1. Genel Olarak	10
3.2.2. İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi	12
3.2.3. Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik	13
3.2.4. Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM)	14
3.2.5. İnsan Hakları Eğitimi ve Bilinçlendirme	15
3.2.6. Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma ve İzleme	15
> 4. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	17
4.1. Fiziksel Yapı	17
4.2. Teşkilat Yapısı	17
4.2.1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	17
4.2.1.1. Bağımsızlık ve Tarafsızlık	18
4.2.1.2. Kamu Hizmeti ve Halka Hizmet Bilinci	18
4.2.1.3. İdari ve Mali Özerklik	18
4.2.1.4. Bilgi ve Belge Talep Yetkisi	19
4.2.1.5. Erişilebilirlik	19
4.2.1.6. Paydaşlarla İşbirliği	20
4.2.1.7. Sorumluluk (Hesap Verebilirlik)	21
4.2.2. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu	22
4.2.2.1. Kurulun Görev ve Yetkileri	22
4.2.2.2. Kurulun Çalışma Usulü	23
4.2.2.3. Kurul Üyelerinde Aranılan Şartlar	23
4.2.2.4. Kurul Üyelerinin Görev Süresi	23
4.2.2.5. Üyelik Teminatı	24
4.2.2.6. Üyelik Yasakları ve Yemin	24
4.2.3. Başkanlık	24
4.2.4. Başkan	25
4.2.5. Hizmet Birimleri	25
4.2.5.1. İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi	26
4.2.5.2. Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi	26
4.2.5.3. Ulusal Önleme Mekanizması Birimi	26
4.2.5.4. Ön İnceleme Birimi	27
4.2.5.5. Dış İlişkiler ve Proje Birimi	27
4.2.5.6. Kurul İşleri ve Kararlar Birimi:	27
4.2.5.7. Strateji Geliştirme Birimi	27

4.2.5.8. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimi	27
4.2.5.8.1. Kurumun İnsan Kaynakları	28
4.2.5.9. Bilgi İşlem Birimi:	29
4.2.5.10. Hukuk Hizmetleri Birimi:	29
BÖLÜM 2	30

> 1. 2017 YILI FAALİYETLERİ

1.1. Başvurular	30
1.2. Paydaş Kurumlar Tarafından Gerçekleştirilen ve Katılım Sağlanan Etkinlik ve Çalışmalar	31
1.3. Eğitim Çalışmaları	40
1.4. On Aralık Dünya İnsan Hakları Günü Etkinlikleri	41
1.4.1. II.Uluslararası İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Fuarına Katılım	41
1.4.2. Yazılı ve Basılı Görsel Materyal Basımı ve Dağıtımı	42
1.4.3. Canlı TV Yayınına Katılım	43
1.5. Uluslararası Etkinlikler	
1.5.1. İslam İşbirliği Teşkilatı, Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonunu Ziyaret:	44
1.5.2. Türkiye-AB 125. Ortaklık Komitesi Toplantısına Katılım	44
1.5.3. Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı (ENNHRI) toplantısı	45
1.5.4. Oxford Üniversitesi Kriminoloji Merkezi Ziyareti	46
1.5.5. İslam İşbirliği Teşkilatı, Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu Toplantısı	47
1.5.6. Avrupa Konseyi Ziyareti	48
1.5.7. BM Tunus Ulusal Önleme Mekanizması Çalışması	49
1.6. Alıkonulma Merkezlerini Ziyaretler	49
1.6.1. Rize L Tipi Ceza İnfaz Kurumu	49
1.6.2. Trabzon E Tipi Ceza İnfaz Kurumu	50
1.6.3. Trabzon Araklı Açık Ceza İnfaz Kurumu	50
1.6.4. Trabzon Ataköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Merkezi	50
1.6.5. Antalya Gazipaşa İlçe Emniyet Müdürlüğü Nezarethanesi	50
1.7. Stratejik Planlama ve Bütçe Hazırlık Çalışmaları	51
1.8. Kurum Hizmet Binası	51
1.9. Bütçe Bilgileri	52

BÖLÜM 3

> 1. HEDEFLER

1.1. İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi	53
1.2. Kötü Muameleye Karşı Ulusal Önleme Mekanizması	53
1.3. Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik	53
1.4. Kurumsal Kapasiteyi Geliştirme	53

> 2. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

54

GİRİŞ

I. ve II. Dünya savaşlarının yıkıcı ve ıstırap verici sonuçlarından etkilenen dünya toplumu, özellikle Batı dünyası, insan haklarının korunması amacıyla ulusal ve uluslararası alanda çeşitli düzeylerde kurumsallaşma çabası içerisine girmiştir. İnsan hakları alanındaki bu kurumsallaşma sürecinin zirve noktalarından birisi şüphesiz ulusal insan hakları kurumlarının kurulmasıdır. Bu kurumların ortaya çıkışı, 20. yüzyılın ikinci yarısında, özellikle insan haklarının uluslararası alanda korunması süreciyle birlikte gelişmiş bir olgudur. İnsan hakları kurumları, ulusal kurum modeli olarak doğmakla birlikte, bu kurumların gelişmesi ve yaygınlaşmasında uluslararası çabaların payı büyüktür. Ulusal kurumlar, 1940'lerden itibaren, BM ve onun çeşitli organları tarafından, insan haklarının korunması ve geliştirilmesini izleyen ve teşvik eden bağımsız kuruluşlar olarak düşünülmüştür. BM İnsan Hakları Komisyonunun 1946 yılında "ulusal komiteler" kurulması yönündeki girişimleriyle başlayan bu süreç, ulusal kurumlara ilişkin uluslararası asgari standartları belirleyen Paris Prensipleri'nin 1993 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul edilmesi ve bu ilkelerin onaylanması ile devam etmiştir.

Türkiye'de insan hakları alanındaki kurumsallaşma çabaları, dünyadaki gelişmelere paralel bir seyir izlemiştir. Dünya'da ulusal insan hakları kurumlarının yaygınlaşmaya başladığı 1990'lı yıllarda Türkiye'de de insan haklarının kurumsallaştırılması süreci başlamıştır. Bu çerçevede, oluşturulan insan hakları yapıları yasama organı bünyesinde komisyonlar veya yürütmeye bağlı birimler şeklinde örgütlenmiştir. Yürütme organı içerisinde yer alan birimlerden bazıları doğrudan Başbakanlığa bağlı iken, bazıları bakanlıklara bağlı olarak oluşturulmuştur.

TBMM’de bir İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu kurulmuş, Adalet, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları başta olmak üzere çeşitli bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde insan hakları birimleri oluşturulmuştur. Başbakanlığa bağlı birimlerden bazıları hükümete insan hakları konularında danışmanlık yapmak üzere oluşturulmuşken, bazı birimler de insan hakları ihlallerini incelemekle görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 09.04.1997 tarih ve 1997/17 sayılı Başbakanlık genelgesi ile oluşturulan İnsan Hakları Koordinatörü Üst Kurulu’nun önemli bir kilometre taşının olduğu söylenebilir. Ayrıca Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı, Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu, İhlal İddialarını İnceleme Heyetleri, İnsan Haklarını Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi ve tüm il ve ilçelerde kurulan insan hakları kurulları bu kapsamda sayılabilecek önemli birimlerdir.

Bununla birlikte, 90’lı yıllarda ve 2000’lerin başında Türkiye’de insan haklarının kurumsallaşması amacıyla oluşturulan bu birimler, Paris Prensipleri’nde belirtilen “bağımsızlık” niteliğini taşımamakla birlikte ülkemizde insan hakları bilincinin geliştirilmesine ve korunmasına katkı sağlayan yapılarıdır. Avrupa Birliği ilerleme raporlarında, Paris Prensipleri’ne uygun bir kurumsal yapının kurulması yönünde yapılan tavsiyeler ve 90’lı yıllardan bu yana yaşanan tecrübeler ilk defa 2012 yılında Türkiye İnsan Hakları Kurumu’nun (TİHK), 2016 yılında da Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) kurulma sürecini hızlandırmıştır.

2014 yılında Optional Protocol to the Convention against Torture (İşkenceye Karşı BM Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol) (OPCAT) kapsamında ulusal önleme görevi Bakanlar Kurulu kararı ile TİHK’e verilmesinin ardından, Avrupa Birliği ile devam eden müzakereler neticesinde kurulması öngörülen ayrımcılıkla mücadele kurumunun 2012 yılında kurulan TİHK ile birleştirilmesi suretiyle mevcut kurumun yeniden yapılandırılması gündeme gelmiş ve Türkiye İnsan Hakları Kurumu lağvedilerek üçlü yapıda Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ikame edilmiştir. 6332 sayılı mülga kanundan farklı olarak, 6701 sayılı Kanunda ulusal önleme mekanizması görevi kanun düzeyinde açıkça zikredilmiş ve Kurumun üç temel işlevinden biri olarak belirlenmiştir.

Kurumun kurulmasına öncülük eden uluslararası gelişmeler yukarıda kısaca ele alınmıştır. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, kurulmasına öncülük eden evrensel değerlerin yanında medeniyetimizin kadim değerlerinden de beslenen milli bir kurum olma çabası içerisindedir.

Kurum, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu üyelerinin atama sürecinin tamamlanmasının ardından ilk kurul toplantı tarihi olan 25 Mayıs 2017 tarihinden bu yana fiilen görev yapmaktadır. 6701 sayılı Teşkilat Kanunu’nun 9’uncu maddesinde, Kuruma yıllık faaliyet raporu hazırlamak görev ve yetkisi verilmiştir. Bu rapor şeffaflık ilkesi ve hesap verilebilirliğin yanı sıra yasal zorunluluk gereği hazırlanmıştır.

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

AGİT : Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

AİHM : Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

AİHS : Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

BM : Birleşmiş Milletler

BMIHEB: Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

BMMYK : Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği

ECRI : European Commission against Racism and Intolerance (İrkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu)

ENNHRI: Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı

GGM : Geri Gönderme Merkezi

GANHRI: Ulusal İnsan Hakları Kurumları Küresel Birliği

ICC : International Coordinating Committee of National Human Rights Institutions

ILO : Uluslararası Çalışma Örgütü

IPA : Instrument for Pre-Accession Assistance (Katılım Öncesi Mali Yardım)

İHİK: İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

İİT: İslam İşbirliği Teşkilatı

İİTBDİHK: İslam İşbirliği Teşkilatı Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu

ILO: International Labour Organization(Uluslararası Çalışma Örgütü)

IPA: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

OPCAT : Optional Protocol to the Convention against Torture (İşkenceye Karşı BM Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol)

SPT : Sub-Committee on Prevention of Torture (İşkencenin Önlenmesi Alt Komitesi)

STK : Sivil Toplum Kuruluşu

TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi

TİHK: Türkiye İnsan Hakları Kurumu

TİHEK : Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

UNDP : Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

UÖM : Ulusal Önleme Mekanizması

EPİM : Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması

BÖLÜM 1

1-GENEL BİLGİLER

Bu faaliyet raporu 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 9/1.k, 9/3 ve 13/1.f maddeleri kapsamında Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Başbakanlığa ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna ve kamuoyunun bilgisine sunulmak üzere hazırlanmıştır.

2 - VİZYON VE MİSYON

Kurumumuz, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ilkeleri doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere kurulmuştur.

Kurumumuz, T.C. Başbakanlığıyla ilişkili, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli, idari ve mali açıdan bağımsızdır.

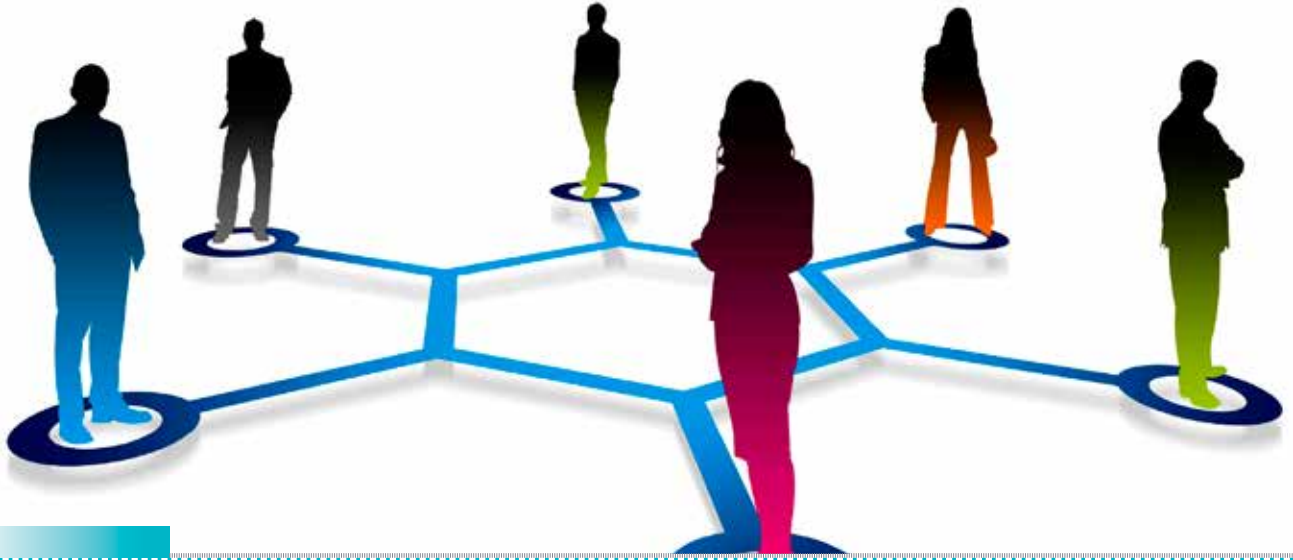
> **Vizyonumuz;**

- Uluslararası insan hakları sözleşmeleriyle milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini bağdaştırarak insan hakları alanında halkımıza ve küresel topluma öncülük eden;
- Açıklama ve kararlarına güvenilen, referans alınan, kalitesi ve marka özelliğiyle uluslararası kabul gören,
- insan hakları politikalarını etkileyebilen, uluslararası arenada Türk vatandaşlarının ve akraba toplulukların yurtdışında uğrayabilecekleri insan hakları ihlallerini de gözleyen ve uluslararası toplumun gündemine getirebilen,
- gerektiğinde uluslararası alanda ihlal edilen insan hakları konusunda araştırma yapıp raporlar yayınlatabilen,
- yapılan haksız ithamları cevaplandırabilen ve yeni evrensel haklar tespit edebilen bir kurum olmak”tır.

> **Misyonumuz;**

“İnsan haklarını korumak ve geliştirmek, Ulusal Önleme Mekanizması görevini yerine getirmek ve ayrımcı uygulamalarla mücadele etmek”tir.

3-YETKİ GÖREV VE SORUMLULUKLAR

> 3.1. İlgili Mevzuat

Kurumumuz, 20.04.2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile kurulmuştur. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 24.11.2017 tarih ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

> 3.2. Kurumun Görevleri

3.2.1. Genel Olarak

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, uluslararası literatürde “Ulusal İnsan Hakları Kurumu” olarak nitelendiren kurumlar kategorisindedir. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonunun 1992/54 sayılı, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun ise 48/134 sayılı kabul ettiği Paris Prensiplerinde ulusal insan hakları kurumlarına ilişkin standartlar belirlenmiştir. Paris Prensiplerine göre, Ulusal İnsan Hakları Kurumları, anayasal ve yasal temelde kurulan, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla görev yapan, bağımsız, çoğulcu yapıdaki kurumlardır.

İnsan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ilkelere doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere 20.04.2016 tarihinde 6701 sayılı Kanun ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kurulmuştur.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu yasayla oluşturulmuş, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, bağımsız ve çoğulcu yapıdadır. Kurumumuzun görevleri, 6701 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde düzenlenmiştir:

- a) İnsan haklarının korunmasına, geliştirilmesine, ayrımcılığın önlenmesine ve ihlallerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- b) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek.
- c) Millî eğitim müfredatında bulunan insan hakları ve ayrımcılık yasasıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- ç) İnsan haklarının korunması, ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak.
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları ve eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak.
- e) Görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek.
- f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- ğ) Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak.
- h) İşkence ve kötü muamele ile mücadele etmek ve bu konuda çalışmalar yapmak.
- ı) İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak.
- i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.
- j) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek. k) Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ve Başbakanlığa sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak.

- l) Kamuoyunu bilgilendirmek, düzenli yıllık raporlar dışında, gerek görüldüğünde görev alanına ilişkin özel raporlar yayımlamak.
- m) İnsan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak.
- n) İnsan haklarının korunması ve ayrımcılıkla mücadele kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak.
- o) Diğer kurumların ayrımcılığın önlenmesine yönelik faaliyetlerine destek vermek.
- ö) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak.
- p) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak,
- r) Görev ve yetkilerine ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu yılda en az bir defa bilgilendirmek,
- s) İnsan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak, ayrımcılık yasağıyla ilgili konularda sorunları ve çözüm önerilerini tartışmak ve bu konularda bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla istişare komisyon ve istişare toplantıları yapmaktır.

3.2.2. İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi

TİHEK, insan haklarının korunması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Kurum hükümete, parlamentoya ve diğer ilgili bütün organlara, bunların talebi üzerine veya kendi inisiyatifi ile veya kanundaki görevleri kapsamında insan haklarının geliştirilmesi ve korunmasına ilişkin konularda görüş ve tavsiyelerde bulunmak ve raporlar sunmak yetkilerini haizdir. İnsan haklarının ulusal düzeydeki genel durumu ve daha özel sorunlar üzerine raporlar hazırlamakla görevlidir.

Ulusal düzeyde yürürlükte olan yasaların, mevzuatın ve uygulamaların, insan haklarına uyumlu hale getirilmesi ve insan haklarının pratikte de hayata geçirilmesi amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Kurumumuz insan hakları eğitimi-öğretimi ve araştırma programlarının geliştirilmesi için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapabilmekte ve bu programların okul, üniversite ve meslek çevrelerinde uygulanmasına katkı sağlayabilmektedir.

İnsanların haklarının ihlal edilmesini önlemeye çalışırken bireysel olarak tanınan bu hakların geliştirilmesiyle görevli olduğu gibi tanınmamış diğer hakların da hayata geçirilmeye çalışılması Kurumumuzun görev ve yetkisindedir. İnsan onuruna saygılı olma bilincini yerleştirmek için bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunu duyarlı hale getirmek ve bu amaçla bütün kitle iletişim araçlarına başvurmak görev ve yetkisini haizdir.

Kurumumuz, insan hakları ihlal iddialarını resen araştırmak, suç oluşturan eylem varsa ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmak, bu ihlallerin son bulması ve ortadan kaldırılması için gerekli girişimlerde bulunmakla da görevlidir.

Resen incelemeler, bir ihbar üzerine somut ihlaller hakkında olabileceği gibi belli bir konuya münhasır da gerçekleştirilebilecektir.

3.2.3. Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik

Anayasamızın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu vurgulanmıştır. Aynı maddenin devamında kadınların ve erkeklerin eşit olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamayacağı hüküm altına alınmıştır. TİHEK, anayasal temelde yer alan eşitlik ilkesi ve ayrımcılığın önlenmesi ile ilgili faaliyetlerde bulunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Kurum ayrımcılığın önlenmesi amacıyla bu konudaki mevzuat çalışmalarını takip etmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek, yargı kararlarını takip etmek, ayrımcılıkla mücadele konularında kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek, millî eğitim müfredatında bulunan ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmakla görevlendirilmiştir.

Ayrımcılığın her türlüünün önlenmesi amacıyla çalışan Kurumumuzun en önemli görevlerinden biri de, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve kararın sonuçlarını takip etmek ve ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmaktır. Anayasamızın 10 uncu maddesi ve 6701 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. Bu kapsamda Kurumumuza ayrımcılık iddiasıyla ilgili yapılan başvurular, 6701 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde düzenlenmektedir. Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi, Kanun'a aykırı olduğunu iddia ettiği uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep ettikten sonra eğer olumlu bir cevap alamazsa Kurumumuza başvuru yapabilmektedir.

Başvurular yetki belgesinin ibraz edilmesi şartıyla kanuni temsilci veya vekil aracılığıyla da alınabilmektedir. Başvurulardan herhangi bir ücret alınmamakta olup başvurular Kurum'a doğrudan yapılabileceği gibi illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da yapılabilmektedir. Kurum, Ayrımcılıkla mücadele kapsamında yapılan başvurularda, ileri derecede teknik ve mali uzmanlık gerektiren konuların bulunması halinde bilirkişi görevlendirmekte ve ayrıca inceleme ve araştırma konusu ile ilgili olarak gerek duyulması halinde tanık dinleyebilmektedir.

Kurum, yapılan incelemeler sonucunda, insan hakları ihlalinin yapıp yapılmadığına, ayrımcılık yasağı ihlali yapıp yapılmadığına ilişkin kararlar vermektedir.

3.2.4. Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM)

İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol (OP-CAT), işkencenin ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezanın önlenmesi için, özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilerin alıkonuldukları yerlere, bağımsız uluslararası ve ulusal organlar tarafından gerçekleştirilecek düzenli bir önleyici ziyaret sistemi kurulmasını öngörmüştür.

Her türlü alıkoyma yerinin düzenli ziyaretler yoluyla denetlenmesine ilişkin "İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol", 15.06.2011 tarihli ve 2011/1962 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanmış ve Türkiye Protokol'e taraf olmuştur. 6701 sayılı Kanunun "Kurumun Görevleri" başlıklı 9 uncu maddesinde Kurumumuz, İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde "Ulusal Önleme Mekanizması" olarak belirlenmiştir.

Kurum, ulusal önleme mekanizması olarak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları ceza infaz kurumları, nezarethaneler, geri gönderme merkezleri, çocuk ve yaşlı bakımevleri, rehabilitasyon merkezleri, psikiyatri klinikleri başta olmak üzere hastanelerin ilgili bölümleri, havalimanlarında ve sınır geçiş noktalarında bulunan alıkonulma yerleri, mülteci kampları gibi yerlere haberli ve habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak; diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmekle görevli ve yetkilidir.

Kurum, ulusal önleme mekanizması sıfatıyla, Protokol'ün 20 nci maddesi uyarınca, gözaltı yerlerinde özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilerin sayısının yanı sıra, bu tür yerlerin sayısı ve bulunduğu yere ilişkin her türlü bilgiye ulaşmak; tüm gözaltı yerlerine ve bunların binalarına ve tesislerine girmek; özgürlüklerinden yoksun bırakılan kişilere yönelik tutum ve alıkonulma koşullarına ilişkin tüm bilgiye erişmek; bu kişilerle tanık bulunmaksızın, doğrudan doğruya ya da gerekli görülüyorsa çevirmen aracılığıyla ve ulusal önleme mekanizmasının konuyla ilgili bilgi verebileceğine inandığı başka herhangi bir kişiyle özel görüşme yapmak; ziyaret etmek istediği yerleri ve görüşmek istediği kişileri serbestçe seçmek; BM İşkencenin Önlenmesi Alt Komitesi ile temas kurmak, ona bilgi vermek ve gerektiğinde Alt Komite ile bir araya gelmek imkânına sahiptir.

3.2.5. İnsan Hakları Eğitimi ve Bilinçlendirme

Kurumumuz insan haklarının korunması, geliştirilmesi, ayrımcılıkla mücadele etme konularında insanları bilinçlendirme, insan haklarına saygı anlamında toplumsal farkındalığı geliştirme amacıyla eğitim faaliyetleri yürütür.

Kurumun eğitim faaliyetleri kapsamındaki görevleri; insan hakları bilincinin yaygınlaştırılması için çalışmak, bu amaçla ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak, görüş bildirmek ve tavsiyelerde bulunmak, Milli Eğitim Bakanlığı müfredatında bulunan insan hakları ile ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkı sağlamak, Yükseköğretim Kurulunun koordinesinde üniversitelerin insan hakları bölümlerinin kurulmasına ve müfredatının belirlenmesine katkıda bulunmak, kamu kurumlarının meslek öncesi ve meslek içi insan hakları eğitimine yönelik çalışmalarda bulunmaktadır.

3.2.6. Görüş Bildirme, Tavsiyede Bulunma ve İzleme

Paris Prensiplerine göre ulusal insan hakları kurumları, hükümete, parlamentoya ve diğer ilgili bütün organlara, onların talebi üzerine veya kendi inisiyatifleriyle, insan haklarının geliştirilmesi ve korunmasına ilişkin konularda görüş bildirir, tavsiyelerde bulunur, öneriler ve raporlar sunar. Ulusal kurumlar, bunları kamuoyuna açıklama kararı verebilir. Ulusal kuruluşların bu görüşleri, tavsiyeleri, önerileri ve raporlarının konusu şunlardır:

İnsan haklarının korunmasını ve geliştirilmesini amaçlayan her tür yasal ve idari hükümler ile yargısal örgütlenmeye ilişkin hükümler bağlamında, yürürlükteki yasalar, yasa tasarıları ile yasa önerileri, ikincil düzenlemeler gibi mevzuatların insan haklarının temel ilkeleriyle uyumlu hale getirilmeleri için uygun görülen tavsiyeleri yapmak. Gerek gördükleri takdirde, yeni yasalar kabul edilmesini, yürürlükteki yasaların uyumlu hale getirilmesini ve idari önlemlerin alınmasını veya değiştirilmesini tavsiye etmek.

Uygun gördükleri insan hakları ihlali iddialarına müdahale etmek. İnsan haklarının ulusal düzeydeki genel durumu ve daha özel sorunlar üzerine raporlar hazırlamak.

Kurumumuz, Ülkenin herhangi bir yerinde gerçekleşen insan hakları ihlali durumlarında hükümetin dikkatini çeker, bu ihlallerin son bulması için hükümete alternatif önerilerde bulunur. Ulusal kurumların kendi ülkelerindeki insan hakları sorunlarına ilişkin olarak hazırladıkları tematik raporlar da, hükümet ve ilgili bütün kamu kurum ve kuruluşlarına tavsiye niteliği taşımaktadır. Tematik raporlar, hazırlandığı alandaki temel sorunu ortaya çıkartması ve hükümet uygulamalarının veya yasal prosedürlerin eksikliklerini göstermesi bakımından önemlidir ve bu niteliği ile ulusal kurumların başta kendi ülkelerindeki insan haklarını geliştirme görevi olmak üzere diğer görev ve yetkileri ile doğrudan ilişkilidir.

6701 sayılı Kanunla verilen, alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, bunlara ilişkin görüş ve önerilerini ilgili mercilere bildirmek yetkisi dahilinde Kurum, TBMM İnsan Hakları Komisyonu ile işbirliği ve uyum içerisinde çalışmaktadır. Kurumumuz yasal düzenlemelerin uluslararası insan hakları belgelerindeki standartlarla uyumsuz olması durumunda ya da yasamaya ilişkin ek düzenlemeler gerektiğinde tavsiyede bulunabilmektedir. Ayrıca Kurum, Devletin taraf olduğu uluslararası insan hakları belgelerindeki yükümlülükler çerçevesinde ilgili komitelere sunacağı raporların hazırlanmasına da katkı sağlayabilmektedir.

Kurumumuzun, Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ve Başbakanlığa sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamak yetki ve görevi bulunmaktadır. Bunun yanında, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan haklarının uygulamasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme, denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmakla da görevlidir.

Kurum kamu kurum ve kuruluşlarından başvuru ve inceleme konusuyla ilgili bilgi ve belgeleri istemeye, incelemeye ve bunların örneklerini almaya, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi almaya yetkilidir.

4-İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

4.1. Fiziksel Yapı

Kurumumuz, Kocatepe Mahallesi, Yüksel Cad. No:23, 06420 Çankaya/Ankara adresindeki kiralanan yaklaşık 2500 m2 alana sahip, beş katlı binada hizmet vermektedir. Binanın fiziksel imkânlarının yetersiz olması ve acil tadilat ihtiyacı nedeniyle yeni bir hizmet binasına taşınmak için çeşitli görüşmeler yapılmış ve Eskişehir yolu üzerindeki Afet ve Acil Durum Başkanlığı'nın daha önce hizmet binası olarak kullandığı tek katlı binanın 5 yıllığına hizmet binası olarak kullanılması hususunda bir protokol imzalanmıştır.

4.2. Teşkilat Yapısı

4.2.1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Kurul ve Başkanlık teşkilatından oluşmaktadır. Kurum, bölge ya da il düzeyinde yerel teşkilat kurma (büro açma) yetkisine de sahiptir.

4.2.1.1. Çoğulculuk

Paris Prensipleri, insan hakları alanında faaliyet gösteren ulusal kurumların karar organlarının oluşumunda çoğulculuğun önemine vurgu yapmıştır. TİHEK'in karar organı olan 11 kişilik Kurulun oluşumunda, Kurulun Bakanlar Kurulunca atanacak 8 üyesinden, bir üye Yükseköğretim Kurulu tarafından insan hakları alanında çalışmalar yapan öğretim üyelerinden önerilecek iki aday arasından; yedi üye ise, insan hakları alanında çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, akademisyenler, avukatlar, görsel ve yazılı basın mensupları ve alan uzmanlarının göstereceği adaylar veya üyelik başvurusu yapanlar arasından belirlenecektir.

4.2.1.2. Bağımsızlık ve Tarafsızlık

Paris Prensipleri, ulusal kurumlarının bağımsızlıklarını çoğulculuk, mali özerklik, hükümetle etkin işbirliğinin yanı sıra, onu gözetleyebilme becerisi ve kurum üyelerine sağlanan görev güvencesi ile ilişkilendirmektedir. Ulusal kurumların kendi personelini seçme ve atama yetkisine sahip olması, görev ve yetkilerini kendi personeli eliyle yürütmesi, hazırladığı raporların hiçbir makam ve mercinin denetiminden geçmeden yayımlanması ve kamu ve sivil toplum ile işbirliği içerisinde hareket edebilmesi, bu kurumların bağımsızlıklarının sağlanmasında gözetilmesi gereken diğer hususlardır.

Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının bağımsız olabilmesi için de üyelerinin bağımsız ve tarafsız olması gerekir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun üyeleri de görevlerini ifa ederken bağımsız ve tarafsızlardır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye ve telkinde bulunamaz. Kurul üyeleri kendileri, aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşleri, evlatlıkları ve üçüncü derece dâhil üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci derece dâhil ikinci dereceye kadar kayın hısımlarıyla ilgili veya kişisel menfaat ilişkisi içinde oldukları konularda toplantı ve oylamaya katılamazlar. Kurum personeli de tıpkı Kurul üyeleri gibi tarafsız ve bağımsız şekilde görevlerini yerine getirirler.

4.2.1.3. Kamu Hizmeti ve Halka Hizmet Bilinci

Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının kurulma amacı, öncelikle hakları ihlal edilen kişi, kişiler ve/veya toplulukların hak ve menfaatlerini korumak ve gözetmektir. Bu sebeple, Ulusal İnsan Hakları Kurumları bağımsız, herkese eşit yaklaşan, saydam ve hesap verebilir kurumlar olmalıdır.

24.11.2017 tarih ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren, 6701 sayılı Teşkilat Kanununun Uygulanmasına Yönelik Yönetmeliğin 7 inci maddesi gereğince, “Başkan ve üyeler ile kurum personeli, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun verdiği görevlerin yerine getirilmesinde; sürekli gelişimi, katılımcılığı, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözetmeyi, hesap verebilirliği, öngörülebilirliği ve beyana güveni esas alırlar.” Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu faaliyetlerini yerine getirirken ve görevlerini icra ederken tamamen kamu hizmetini ve halka hizmet bilincini düstur edinmiştir.

4.2.1.4. İdari ve Mali Özerklik

Kamu tüzel kişiliği, kanunla ya da kanunun açıkça verdiği bir yetkiye dayanarak kurulan, üstün ve ayrıcalıklı yetkilerle donatılmış, malları, gelirleri ve personeli ayrı bir statüye tabi tutulmuş kuruluşlardır. Mali özerklik, kurum veya kuruluşların kendine ait bütçelerinin olmasını, harcamalarını bu bütçeden kendilerince yapılmasını ifade eder. Kamu tüzel kişiliğini haiz olma, başka bir ifade ile idari yönden özerk olma, kurumun veya kuruluşun ikincil mevzuatını oluşturabil-

mesi, kurumun kendi personelini alabilmesi, kararlarını başka bir makamın onayı ve icazeti olmaksızın alabilmesini ifade eder.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, 6701 sayılı Kanununun 8 inci maddesi gereğince idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olarak kurulmuştur.

Kurum idari ve mali özerkliği kapsamında, 24 Kasım 2017 tarihinde 6701 sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik ile 11 Kasım 2017 tarihinde İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanlığına İlişkin Yönetmeliği yürürlüğe koymuştur.

4.2.1.5. Bilgi ve Belge Talep Yetkisi

Kurumun, yetki ve görev alanına giren konularda yerinde inceleme ve araştırma yapmak üzere, Başkanın belirleyeceği Kurum personelinin başkanlığında, ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin ve diğer kişilerin katılımıyla heyet oluşturma yetkisi de bulunmaktadır.

4.2.1.6. Erişilebilirlik

Paris Prensiplerinde, Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının etkin bir şekilde faaliyet gösterebilmesi için ulaşılabilir olması gerektiği belirtilmiştir. Erişilebilirliğin önkoşulu, Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının bilinirliğidir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun ulaşılabilirliğinin sağlanması ve yükseltilmesi toplumun Kuruma güven duymasıyla, Kurumun görev ve yetkilerini bağımsız bir şekilde kullanmasıyla ve toplumda Kurumun bilinirliğinin artırılmasıyla sağlanabilecektir.

Bu çerçevede Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, bilinirliğinin ve dolayısıyla ulaşılabilirliğinin artırılması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları ile insan hakları alanında faaliyet gösteren sivil toplum örgütleriyle ilişkilerini geliştirmektedir. Ayrıca Kurum, düzenlediği ve katıldığı faaliyetler, toplantılar ve yaptığı ziyaretleri Kurumun resmi internet sitesinden kamuoyuna duyurarak, görev ve yetkileri ile faaliyet alanlarının bilinirliğini toplum nezdinde arttırmaya çalışmaktadır. Karar ve raporların internet sitesinde yayımı ise Kurul kararına bağlıdır.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun halk nezdinde bilinirliğin artırılması, medya ile ilişkilerin takip edilmesi, Kurumun ziyaretlerini, toplantılarını, yaptığı faaliyetleri kamuoyuyla paylaşmak amacıyla basın danışmanı görevlendirilmiştir. Kurumun aktif olarak kullanılan www.tihek.gov.tr adresli internet sitesi görsel olarak yenilenmiş ve içerikler eklenmiştir. Kurum Sosyal Medya Hesabı olarak @tihek_kurumsal adlı twitter adresi oluşturulmuş, dinamik içerikle zenginleştirilen paylaşımlar yapılmıştır. Öte yandan insan haklarına dair özel günlerde ve önemli olaylar akabinde Kurum olarak açıklamalar yapılmıştır. Ayrıca medya takip hizmeti satın alınmış; ulusal ve yerel medyanın takibi ve arşivlenmesi sağlanmıştır .

Kuruma başvuru metot ve imkânları oldukça çeşitlendirilmiş ve kolaylaştırılmıştır. Kuruma dilekçe ile doğrudan başvuru yapabileceği gibi, faks, mektup gibi vasıtalarla da başvuruda bulunabilir. Ayrımcılık ve Ulusal Önleme Mekanizması kapsamında yapılan başvurular, Kurumun resmi internet sayfasında yer alan başvuru formları ile yapılabilir. Elektronik posta veya faks yoluyla yapılan başvurularda on beş gün içinde aslı gönderilmelidir. Yine başvuru Kuruma, Kurum tarafından oluşturulan elektronik sistem aracılığıyla da yapılabileceği gibi gerekli teknik altyapının hazırlanmasından sonra "E-Devlet Kapısı"ndan da başvuru yapılabilecektir. Ayrıca, illerde valilikler veya ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da başvuru yapılabilir. Kuruma yapılan başvurular, velayet veya vesayet durumunda kanuni temsilci veya vekil tarafından yapılmalıdır. Başvuru dili Türkçedir. Ancak, başvurucunun kendisini daha iyi ifade edebildiği başka bir dildeki başvurusu, Kurumca haklı ve makul olduğunun tespiti halinde kabul edilebilecektir. Kuruma yapılacak başvurularda, vesayet ya da koruma altında olanlar ve çocuklar ile talepleri üzerine mağdur ya da mağdurların kimlikleri gizli tutulur.

Kuruma, yapılan başvurular herhangi bir harç ve ücrete tabi değildir.

4.2.1.7. Paydaşlarla İşbirliği

Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının, kurulma amaçlarını yerine getirmeleri için, ulusal anlamda, insan hakları alanında iştigal eden kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ile uluslararası anlamda ise, bölgesel ve uluslararası kurulan insan hakları kurumlarıyla yakın ilişki ve işbirliği içerisinde olması gerekmektedir.

Ulusal kurumların gerek kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, sosyal ve mesleki kuruluşlar, gerekse de bölgesel ve uluslararası insan hakları kurumlarıyla ilişki ve işbirliği içinde olmaları, kurumların birbirlerine bilgi, tecrübe, deneyimlerini aktarmalarına vesile olacaktır.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu tarafından, ayrımcılık yasasıyla ilgili konularda sorunların ve çözüm önerilerinin tartışılması ve bu konularda bilgi ve görüş alışverişinde bulunulması amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla ayrımcılık istişare komisyonu kurulması gerekmektedir. Ayrımcılık istişare komisyonunun kurulabilmesi amacıyla paydaş analizi çalışması devam etmektedir. Bu toplantıların yılda iki defa yapılması gerekmektedir.

Yine Kurum, insan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuru-

luşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla merkezde ve illerde istişare toplantıları gerçekleştirilmektedir. Toplantılar için herhangi bir sınır bulunmamaktadır. Bu nedenle Ulusal Önleme Mekanizmasıyla uyum içerisinde illerde istişare toplantıları yapılması düşünülmektedir. Diğer taraftan, 6701 sayılı Kanunda Kuruma, insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak, insan haklarının korunması ve ayrımcılıkla mücadele kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak, diğer kurumların ayrımcılığın önlenmesine yönelik faaliyetlerine destek vermek, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasını izlemek, bu sözleşmeler uyarınca kurulan inceleme, izleme ve denetleme mekanizmalarına Devletin sunmakla yükümlü olduğu raporların hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşlarından da yararlanmak suretiyle görüş bildirmek, bu raporların sunulacağı uluslararası toplantılara temsilci göndererek katılmak görev ve yetkileri verilmiştir. Bu bağlamda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından verilen ihlal kararlarının icrası kapsamında düzenlenecek raporların hazırlanmasına katkı verilmesi amaçlanmaktadır.

4.2.1.8. Sorumluluk (Hesap Verebilirlik)

Ulusal İnsan Hakları Kurumları; devlete ve halka karşı sorumludurlar. Çünkü bu kurumlar, kamu kaynağı ve gücü kullanmaktadır. Devlete karşı sorumlulukları genellikle devlet başkanına, parlamentoya, hükümete ya da bakana karşıdır.

6701 sayılı Kanunda, Kurum, Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ve Başbakanlığa sunulmak üzere, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, işkence ve kötü muameleyle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele alanlarında yıllık raporlar hazırlamakla görevlendirilmiştir.

Aynı zamanda Kurum, Kurum, görev ve yetkilerine ilişkin olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunu yılda en az bir defa bilgilendirecektir.

Kurum, insan hakları alanındaki sorunlar, gelişmelerle ilgili yıllık raporlar, faaliyet raporları ile bunların dışında gerek görüldüğünde insan hakları alanına ilişkin özel raporlar yayımlamakla görevli ve yetkilidir.

4.2.2. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu

Kurul, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun karar organıdır. Kararlarının niteliği itibari ile yarı yargısal bir özelliğe sahiptir.

Kurul Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış ve insan hakları alanında faaliyet gösteren kişiler arasından seçilen 11 üyeden oluşmaktadır.

4.2.2.1 Kurulun Görev ve Yetkileri

Kurul, 6701 sayılı Kanun ve diğer Kanunlarla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Üyeler arasından bir başkan ve bir ikinci başkan 25 Mayıs 2017 tarihinde seçilmiştir. Kurul çalışmalarına ikincil mevzuat düzenlemeleri ile başlamış ve bunları tamamlamıştır.

Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kurumla ve Kurumun görev alanıyla ilgili düzenlemeler yapılmasına yönelik kararlar almak.
- b) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeleri karara bağlamak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hâllerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.
- c) İnsan hakları ve ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin sorunları izlemek ve değerlendirmek.
- ç) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda resen yürütülen incelemeleri karara bağlamak.
- d) Görev alanıyla ilgili olarak yargı organlarına, kamu kurum ve kuruluşlarına ve ilgili kişilere talepleri hâlinde görüş bildirmek.
- e) Gerek gördüğünde Kurumun kendi alanında çalışan uluslararası kuruluşlara üye olmasına ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmasına karar vermek.
- f) Kurum tarafından insan haklarının korunması, ayrımcılıkla mücadele ve ulusal önleme mekanizması görevleri kapsamında yapılan inceleme ve araştırmaları, hazırlanan raporları ve benzeri çalışmalarını karara bağlamak.
- g) Kurumun stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans ölçütlerini belirlemek.
- ğ) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.
- h) Kurumun faaliyet raporlarını karara bağlamak.
- ı) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.
- i) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

4.2.2.2 Kurulun Çalışma Usulü

Kurul, tam zamanlı olarak görev yapar. Başkanın çağrısı üzerine toplanır. Toplantıları Başkan yönetir. Başkanın dışında en az beş üyenin birlikte talep etmesi hâlinde, Kurul, Başkan tarafından beş gün içinde toplanmak üzere derhâl toplantıya çağrılır.

Toplantı gündemi Başkan tarafından hazırlanarak, toplantıdan en az üç gün önce Kurul üyelerine bildirilir. Gündeme yeni madde eklenebilmesi için toplantıda üyelerden birinin öneride bulunması ve önerilen maddenin Kurul tarafından kabul edilmesi gerekir.

Kurul, en az yedi üye ile toplanır ve en az altı üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır. Kararlarda çekimser oy kullanılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasından, her bir çalışma alanı için üçer üyeli komisyonlar oluşturabilir.

Kurul, başvuruları görüşmek ve sonuçlandırmak üzere Başkan hariç beş üyeli daireler oluşturabilir. Başkan, dairelerin doğal üyesidir. Aksi kararlaştırılmadıkça Kurul Toplantıları gizlidir. Kurul gerekli gördüğünde kararlarını kamuoyu ile paylaşabilir.

4.2.2.3. Kurul Üyelerinde Aranılan Şartlar

Kurula üye olabilmek için şu şartlar aranmaktadır:

- a) Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak.
- b) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde belirtilen memuriyet için gerekli genel şartları taşımak.
- c) Herhangi bir siyasi partinin yönetim ve denetim organlarında görevli veya yetkili bulunmamak.
- ç) En az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak.
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak.

Kanun ile kurul üyelerinin seçiminde çoğulcu temsil vurgusu yapılmıştır. Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere on bir üyeden oluşur. Kurulun sekiz üyesi Bakanlar Kurulu, üç üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

4.2.2.4. Kurul Üyelerinin Görev Süresi

Üyelerin görev süresi dört yıldır. Arka arkaya iki dönem görev yapan üyeler bir dönem geçmeden tekrar seçilemez. Üyeliklerde görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması durumunda yeni seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar ve bunlardan iki yıl veya daha az süreyle görev yapanların bu görevleri seçilme dönemi olarak değerlendirilmez.

4.2.2.5. Üyelik Teminatı

Başkan, İkinci Başkan ve üyelerin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Ancak üyenin;

a) Seçilmesi için gerekli şartları taşımaması ya da sonradan kaybetmesi

b) Kurul kararlarını süresi içinde imzalamaması,

c) Kurul tarafından kabul edilebilir mazereti olmaksızın bir takvim yılı içinde toplam beş Kurul toplantısına katılmaması,

ç) Ağır hastalık veya engellilik nedeniyle iş göremeyeceğinin sağlık kurulu raporuyla belgelenmesi,

d) Görevi ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı hakkında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

e) Geçici iş göremezlik hâlinin üç aydan fazla sürmesi,

f) 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (5) numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan mahkûm edilip de cezasının infazına fiilen başlanması, durumlarında Başbakan veya görevlendireceği bakanın onayıyla üyeliğine son verilebilir.

Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde önceki kurum veya kuruluşlarına başvurmaları durumunda atama yetkili makam tarafından bir ay içinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanır.

4.2.2.6. Üyelik Yasakları ve Yemin

Üyelerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Üyeler, özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki görevlerinin dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik ve denetçilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamaz. Ancak üyeler, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilir.

4.2.3. Başkanlık

Başkanlık, başkan yardımcıları, hizmet birimleri ve çalışma gruplarından oluşmaktadır.

Başkanlık Kurul kararlarını uygulamakla ve diğer konularda Başkana ve Kurula yardımcı olmakla görevlidir. Kurumumuzda, üç adet başkan yardımcılığı bulunmaktadır.

Kurumun hizmet birimleri, Kanunda sayma suretiyle belirlenmemiş ve teşkilat Bakanlar kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmıştır. TİHEK teşkilat yönetmeliği Kurul tarafından kabul edilerek Başbakanlığa gönderilmiştir. Bakanlar Kurulu tarafından yayımı beklenmektedir.

Kurulacak bu birimler yanında Kurumun ihtiyacı olması durumunda "Çalışma Grupları", "İnceleme ve Ziyaret Heyetleri", "Geçici Komisyonlar" oluşturması da mümkündür.

4.2.4. Başkan

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun en üst amiri başkandır. Başkan, Kurul üyeleri arasından üyeler tarafından seçilir. Başkan olmadığında, Başkana vekâlet etmesi amacıyla yine kurul üyeleri tarafından ikinci başkan seçilir. Başkan kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında eşgüdümü sağlar. Başkan, Kurumun genel yönetimi ile Kurumun diğer kurumlarla ilişkisinden ve temsilinden sorumludur.

Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirlemek ve toplantıları yönetmek.
- b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak.
- c) Hizmet birimi koordinatörlerini görevlendirmek ve diğer Kurum personelini atamak.
- ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.
- d) Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini hazırlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.
- f) Yıllık faaliyet raporlarını hazırlamak, yıllık amaç ve hedeflere, performans ölçütlerine göre faaliyetlerin değerlendirmesini yapmak ve bunları Kurula sunmak.
- g) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla eşgüdümü sağlamak.
- ğ) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek. Başkanın yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekâlet eder.

4.2.5. Hizmet Birimleri

Hizmet birimleri, Başkan tarafından görevlendirilen koordinatörlerin eşgüdümünde faaliyet gösterir. Hizmet birimleri, Kanunla ve yönetmelikle kendilerine verilen görevleri yaparlar. TİHEK teşkilat yönetmeliği henüz yayınlanmadığı için birim koordinatörleri de görevlendirilmemiştir.

Yönetmelik taslağına göre 10 adet birim kurulması öngörülmüştür. Bu birimler ve genel olarak görevleri şu şekilde düşünülmektedir:

4.2.5.1. İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Birimi:

İnsan haklarını korumak ve geliştirmek, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak, insan hakları ihlallerine dair kamu ve özel tüzel ve gerçek kişilerine görüş, öneri ve tavsiyelerde bulunmak, hak ihlallerine dair rapor düzenlemek, insan hakları bilincinin yaygınlaştırılması için kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek, millî eğitim müfredatında bulunan insan haklarıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak, İnsan haklarının korunması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin insan hakları ve eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve insan hakları ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak, kamu kurum ve kuruluşlarının meslek içi ve öncesi insan hakları eğitim programlarına katkıda bulunmak, görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek hususlarında faaliyet göstermesi düşünülmektedir.

4.2.5.2. Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Birimi:

Ayrımcılığın önlenmesi, ayrımcılıkla ilgili ihlalleri giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, ayrımcılıkla mücadele konusunda kitle iletişim araçlarını da kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek, Millî eğitim müfredatında bulunan ayrımcılık yasağıyla ilgili bölümlerin hazırlanmasına katkıda bulunmak, ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve toplumdaki eşitlik anlayışının geliştirilmesine yönelik olarak üniversiteler ile ortaklaşa faaliyetlerde bulunmak, Yükseköğretim Kurulunun eşgüdümünde üniversitelerin eşitlik ile ilgili bölümlerinin kurulmasına ve eşitlik öğretimine dair müfredatın belirlenmesine katkıda bulunmak, kamu kurum ve kuruluşlarının meslek öncesi ve meslek içi eşitlik eğitimi programlarının esaslarının belirlenmesine ve bu programların yürütülmesine katkıda bulunmak, görev alanıyla ilgili mevzuat çalışmalarını izlemek, değerlendirmek, ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmeleri açısından çalışmalar yapmak amacıyla kurulmuştur.

4.2.5.3. Ulusal Önleme Mekanizması Birimi:

İşkencenin ve diğer zalimane, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele veya cezanın önlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, bu husus

ta raporlar hazırlamak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da kuruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletme, kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek konularında çalışmalar yapmak üzere kurulmuştur.

4.2.5.4. Ön İnceleme Birimi:

Ayrımcılıkla mücadele ve eşitlik ile Uluslararası Önleme Mekanizması kapsamında başvuruları inceleme veya başvuru yapan tarafından Kuruma yapılan başvuruların kaydını yapmak, dosyalamak, gelen başvuruları Kurumun görev alanına girip girmediği, Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarında karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilmediği, belli bir konuyu içerip içermediği, başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığını incelemek için kurulmuştur.

4.2.5.5. Dış İlişkiler ve Proje Birimi:

Kurumun dış ilişkilerine yönelik faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, uluslararası kurumlarla gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak ve takip etmek, insan haklarıyla ilgili proje hazırlamak ve yürütmek üzere kurulmuştur.

4.2.5.6. Kurul İşleri ve Kararlar Birimi:

Kurul gündeminin hazırlanmasını, kararların yazımını ve uygulanmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

4.2.5.7. Strateji Geliştirme Birimi:

Kurum stratejilerinin belirlenmesi ve mali süreçlerin yürütülmesi için kurulmuştur.

4.2.5.8. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Birimi:

Kurum personeline dair iş ve işlemlerin yapılması, personele eğitim verilmesi ve harcamaların yapılması hususlarında görevli olmak üzere kurulmuştur.

4.2.5.8.1. Kurumun İnsan Kaynakları

Paris Prensiplerine göre Ulusal İnsan Hakları Kurumları, bağımsızlık gereği, mevzuatla düzenlenen faaliyetlerini icra etmek amacıyla kendi personelini seçme ve istihdam etme yetkilerini haiz olmalıdır. Kurumun bilinirliği, ulaşılabilirliği anlamında Kurumun faaliyet alanlarında branşlaşma ve uzmanlık gerektirecek ayrı birimlerde, bu branş ve uzmanlığı sağlayacak şekilde çoğulculuğa da önem verilerek personel seçimi önem arz etmektedir.

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, kendi personelini seçme, atama ve istihdam etme, eğitime ve görevlendirme yetkisine sahiptir. 6701 sayılı Teşkilat Kanununun "Başkan" başlıklı 13 üncü maddesinde, hizmet birim koordinatörleri ile diğer kurum personelini atama yetkisi Kurum Başkanına tanınmıştır.

6701 sayılı Teşkilat Kanununda Kurumumuza 150 daimi personel kadrosu tahsis edilmiştir. Aynı Kanunun "Personele ve Özlük Haklarına İlişkin Hükümler" başlıklı 15/6 madde fıkrasında kurumun sözleşmeli personel istihdam edebileceği de öngörülmüştür. Bu maddeye göre, Kurum tarafından özel bilgi ve ihtisas gerektiren işlerde sözleşmeli personel çalıştırılması mümkün olmuştur. Aynı madde fıkrasına göre, Kurumda çalıştırılacak sözleşmeli personel sayısı İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ve İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının yüzde on beşini geçemeyecektir. Kurum, belli bir süreyle sınırlı olmaksızın geçici personel istihdam etme imkânına sahiptir. Hâkim ve savcılarda, kendilerinin muvafakati olmak kaydıyla, iki yıl süreyle Kurumda görevlendirilebilmektedir. Ancak ihtiyaç halinde bu süre bir yıllık süreler halinde uzatılabilmektedir.

İşe alım ve personel seçimi için bir prosedürün belirlenmesi ve bu sürecin kamuoyuna açık bir şekilde yürütülmesi şeffaflık ilkesinin gereğidir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, insan hakları ve eşitlik uzman yardımcılığına ve insan hakları uzmanlığına atanacaklarda aranacak nitelikleri ve atama prosedürünü, 11.11.2017 tarih ve 30237 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren "İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanlığına İlişkin Yönetmeliği" ile belirlemiştir.

Kurumumuzda çalışan 22 kadrolu personel vardır. Bunun yanında çeşitli unvanlarda 27 kişilik geçici görevli personel görevlendirilmiştir.

Kurul Üyesi	11
Kurum Başkanlık Müşaviri	1
Uzman Yardımcısı	15
Sosyal Hizmet Uzmanı	1
Hizmetli (Şehit yakını)	1
Memur	5
Sekreter	1
Geçici Görevli	27
TOPLAM	60

6701 sayılı Kanuna ekli listede yer alan 150 kadrodan ancak 5 adedine 2017 yılında açıktan atama izin verilmiştir. KPSS ile Kurumumuza verilen aday memurların bir kısmının işe başlaması yapılmış ve eğitim planları hazırlanmıştır.

Kurum personeline “Kurum içi insan ilişkileri ve makamda davranış kuralları” ve “Kurumsal temsil ve kurum dışı davranış kuralları” ve “Resmi yazışmalarda içerik, anlatım ve biçimsel düzenleme” konularında eğitim verilmiştir.

4.2.5.9. Bilgi İşlem Birimi:

Bilgi işlem sistemi kurulmasını, işletilmesini ve buna dair iş ve işlemlerin takibini sağlamak üzere kurulmuştur.

4.2.5.10. Hukuk Müşavirliği:

İnsan hakları ile ilgili mevzuat, uygulamalar ve diğer hukuki konular hakkında ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara gönderilecek Kurum görüşünün hazırlanması, ikincil mevzuatın hazırlanması ve diğer hukuki konularda yardımcı olmak üzere ihdas edilmiştir.

BÖLÜM 2

1-2017 YILI FAALİYETLERİ

> 1.1. Başvurular

Kurum'un iş ve işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 24.11.2017 tarih ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelikte Kurulun çalışma usul ve esasları, komisyon ve dairelerin oluşumu ile başvurular ve bunların incelenmesine dair usul ve esaslar ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. 6701 sayılı Kanununun Geçici 1 inci maddesinin onüçüncü fıkrasına göre uygulama yönetmeliği yayımlandıktan sonra başvuruların alınabileceği belirtildiğinden bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kurum resmi olarak başvuru almaya başlamıştır.

	Yönetmelik Yayımlanmadan Önce Alınan Başvuru Sayısı	Yönetmeliğin Yürürlüğe Girmesini Takiben Alınan Başvuru Sayısı	Toplam Başvuru Sayısı
Ayrımcılık Yasağı İhlali İddiası	98	4	102
Ulusal Önleme Mekanizması	120	33	153
Genel İnsan Hakları ve Diğer Konular	151	16	167
Toplam Başvuru	369	53	422

Tablo 1: Alınan Başvuru Sayısı

6701 sayılı Kanunda Kuruma başvuru yapılabilmesi için başvurulara ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesi gerektiği hükme bağlanmış olmasına karşın 2017 yılı içerisinde söz konusu Yönetmeliğin yayımlandığı 24.11.2017 tarihine kadar, toplam 369 adet başvuru yapılmıştır. Bu başvurulardan 98'si ayrımcılık yasağı ihlali iddiasına, 120'si ulusal önleme mekanizması görevine, 151'i genel insan hakları ve diğer konulara ilişkindir. Bu dönemde, Uygulama Yönetmeliğinin yürürlüğe girmemesine karşın konunun önemine binaen ve ivedi hususlar ile ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularla ilgili olarak herhangi bir hak kaybı yaşanmaması adına ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli yazışmalar yapılmış, Kurum'un görev alanına girmeyen başvurular başvuru sahiplerine iade edilmiştir.

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini takiben ise 8 genel insan hakları, 4 ayrımcılık yasağı ihlali iddiası ve 33 ulusal önleme mekanizması ile 8 diğer alanlarda olmak üzere Kurum'a toplam 53 adet başvuru yapılmıştır. Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde, Ön İnceleme Birimi tarafından hazırlanan ön inceleme raporları sonrasında 9 başvuru şekil şartlarını sağlamadığı ve 19 başvuru Kurum'un görev alanına girmediği gerekçesiyle olmak üzere toplam 28 başvuru, incelenemezlik kararı verilmek üzere Kurul'a sunulmuştur. 25 adet başvuru ise resen incelenebilirlik açısından değerlendirilmek ve esasın incelenmek üzere ilgili birimlere havale edilmiştir. İlgili birimler nezdinde yapılan inceleme ve araştırmalar halen devam etmektedir.

1.2. Paydaş Kurumlar Tarafından Gerçekleştirilen ve Katılım Sağlanan Etkinlik ve Çalışmalar

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, kuruluş mevzuatında yer alan hükümler gereğince "insan hakları ve ayrımcılıkla mücadele alanındaki uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, alanındaki uluslararası kuruluşlarla ilgili mevzuat dâhilinde işbirliği yapmak, insan haklarının korunması ve ayrımcılıkla mücadele kapsamında faaliyet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ve üniversitelerle işbirliği yapmak diğer kurumların ayrımcılığın önlenmesine yönelik faaliyetlerine destek vermek" görevlerini üstlenmiş durumdadır.

Bu hükümler kapsamında aşağıda listesine yer verilen paydaş kurum ve kuruluşların etkinlik ve çalışmalarına katılım sağlanmıştır. raporları sonrasında 9 başvuru şekil şartlarını sağlamadığı ve 19 başvuru Kurum'un görev alanına girmediği gerekçesiyle olmak üzere toplam 28 başvuru, incelenemezlik kararı verilmek üzere Kurul'a sunulmuştur. 25 adet başvuru ise resen incelenebilirlik açısından değerlendirilmek ve esastan incelenmek üzere ilgili birimlere havale edilmiştir. İlgili birimler nezdinde yapılan inceleme ve araştırmalar halen devam etmektedir.

- Avrupa Birliği Bakanlığı Siyasi İşler Başkanlığı "Temel Haklar Alanı Toplantısı

"[24 Şubat 2017]- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü "İnsan Ticareti ile Mücadele Toplantısı" (01 Mart 2017):

İnsan Ticaretiyle Mücadele Koordinasyon Komisyonu'nun ilk toplantısı olan bu toplantıda Komisyon üyeleri kendi kurum faaliyetlerini tanıtmış, insan ticaretinin engellenmesi üzerine neler yapılabileceği tartışılmıştır. Komisyon toplantısında Kurumumuz, özellikle çocuk ve kadın olmak üzere hassas gruplar üzerinde yapılan çalışmalara katkı sunma arzusunu dile getirmiştir.

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Uluslararası Çalışma Örgütü İşbirliği Çerçevesinde Yürütülen Çalışma Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi Kapsamında Düzenlenen "Sosyal Diyalog, Sürdürülebilir Kalkınma ve Çalışma Yaşamının Geleceği Konferansı" (12 Mart 2017): Konferansta, ülkemizin AB ile müzakere sürecinde Sosyal Politika ve İstihdam başlıklı 19. Fasıl açılış kriterlerine değinilmiştir. Bu çerçevede, birinci kriterin sendikal hakların AB standartları ve ilgili ILO Sözleşmeleri ile uyumlu olması, ikinci açılış kriterin ise, tüm işgücünün yararı için, bu fasıl kapsamındaki alanlarda yer alan AB müktesebatının aşamalı olarak

iç hukuka aktarılması, uygulanması ve yürütülmesini içeren bir eylem planının Avrupa Komisyonuna sunulması olduğu belirtilmiştir.

- Avrupa Birliği Bakanlığı "Temel Haklar Alt Alanı 2017 Programlaması Toplantısı" (15 Mart 2017):

AB Bakanlığı bünyesinde gerçekleştirilen toplantıda Temel Haklar Alt Alanı 2017 yılı programlaması kapsamındaki projelerin ön değerlendirme sürecinin sağlıklı bir biçimde gerçekleştirilebilmesi için ilk taslak proje önerilerinin tartışılması amaçlanmıştır. Toplantıda Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) II Döneminin gerektirdikleri ve Temel Hakları Alt Alanı konusunda sunumlar yapılmış, 2017 programlaması kapsamında değerlendirilmesi beklenen aksiyon dokümanlarının hazırlık süreci ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü 2016-2020 Yıllarını Kapsayan "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'na İlişkin Paydaş Kurumlar Arasında İstişare Toplantısı" (21 Mart 2017):

21 Mart 2017 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde, 2016-2020 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'na ilişkin paydaş kurumlar arasında istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Eylem Planı ile mevzuat düzenlemeleri, farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümü, koruyucu ve önleyici hizmet sunumu ve şiddet mağdurlarının güçlenmesi, sağlık hizmetlerinin düzenlenmesi ve uygulanması, kurum ve kuruluşlar arası işbirliği ve politika olmak üzere 5 temel alanda iyileştirmeler hedeflendiği ve söz konusu alanlarda, ilgili sorumlu kuruluşlar belirlendiği ifade edilmiştir. Bu alanda ilgili kurumlar arasında yapılabilecek işbirliği olanakları ele alınmıştır.

- Anayasa Mahkemesi "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi Projesi Proje Yürütme Kurulu Toplantıları" (Nisan 2017-Ekim 2017):

Projenin, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru sistemini desteklemeyi ve gelişmesine katkıda bulunmayı amaçladığı belirtilmiştir. Proje kapsamında içtihat uyumlaştırma, kapasite geliştirme, Avrupa kurumları ile işbirliği geliştirme ve kamuoyunda farkındalık artırma çalışmaları bulunduğu ifade edilmiştir. Bu kapsamda; yuvarlak masa toplantıları, içtihat forumları, konferanslar ve eğitimler düzenlenmiş, yayınlar hazırlanmış, çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

- Birleşmiş Milletler Türkiye İnsan Hakları Çalışma Grubu ve Kaos GL tarafından düzenlenen "Uluslararası İnsan Hakları Mekanizmalarının LGBTİ Haklarını Koruma ve Desteklemedeki Rolü Çalıştayı" (11-12 Nisan 2017):

11-12 Nisan 2017 tarihlerinde gerçekleştirilen “Uluslararası İnsan Hakları Mekanizmalarının LGBTİ Haklarını Koruma ve Desteklemedeki Rolü” isimli Çalıştay’da, Birleşmiş Milletler’in (BM) insan hakları mekanizmalarında yer alan çeşitli usullerin özellikle LGBTİ hakları bağlamında ele alınmıştır. Çalıştay’da; BM’nin sözleşme organları, özel raportör prosedürü ve evrensel periyodik inceleme hususlarının yanı sıra Türkiye’ye yönelik güncel CEDAW (Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi) tavsiyeleri, toplum sağlığı, cinsel sağlık ve üreme hakları açısından LGBTİ bireylerin hakları konularında da sunumlar yapılmış ve grup çalışmaları düzenlenmiştir.

- Kalkınma Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonu “Kalkınma İşbirliği Strateji Belgesine İlişkin Birinci Ortak Yönlendirme Kurulu Toplantısı” (19 Nisan 2017):

Kalkınma Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonu işbirliğinde “Kalkınma İşbirliği Strateji Belgesine İlişkin Birinci Ortak Yönlendirme Kurulu Toplantısı” 19 Nisan 2017 tarihinde gerçekleşmiştir. Toplantıda, 2016-2020 yıllarını kapsayan Kalkınma İşbirliği Strateji Belgesinde çerçevesinde faaliyet gösteren çalışma gruplarının çıktılarını katılımcılarla paylaşılmıştır. Kalkınma İşbirliği Strateji Belgesinin toplantıda ele alınan çıktıları, sürdürülebilir, kapsayıcı büyüme ve kalkınma, sosyal içerme, çevresel sürdürülebilirlik, demokratik yönetim ve insan hakları, toplumsal cinsiyet ve kadının güçlenmesi, göç ve uluslararası korumadır. Ayrıca 2010 gündemi ve sürdürülebilir kalkınma da önemli konu başlıklarından birini teşkil etmiştir.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı “Sosyal İçerme Politikaları Alanında Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi Yuvarlak Masa Toplantıları” (27-28 Nisan 2017):

Bu toplantılar kapsamında sosyal içerme kavramı tartışılmış, engelli bireylerin toplumun diğer kesimlerine mensup bireylerle eşit koşullarda sosyal hayata katılım noktasında karşılaştıkları sorunlar gündeme getirilmiştir. Engelli bireylerin toplumsal hayata katılımını maksimize eden makul uyumlaştırma politikalarının önemine vurgu yapılmıştır.

-TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu “İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Çalışmalarında Karşılaşılan Sorunlar Çalıştay” (5 Mayıs 2017): Çalıştayda Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun (İHİK) son birkaç yıldır terörle mücadele, darbe girişimi ve OHAL şartlarının tabiatı gereği zorluklarla karşılaştığı, temel hedefinin normatif olarak özgürlüğün ve güvenliğin birbirini tamamladığı özgürlükçü bir demokrasinin geliştirilmesini sağlamak olduğu, AB perspektifiyle kurulduğu, Tutuklu ve Hükümlü Alt Komisyonu, Batıda İslam Düşmanlığı Alt Komisyonu, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Alt Komisyonu ve benzeri komisyonlara katkı sağladığı;

yapmış olduğu ilk çalışmalardan bugüne mesafe kat edildiği, bununla birlikte mevcut koşullarda farklı sorunların ortaya çıkması nedeniyle yeni insan hakları tanım ve kavramlarına göre çalışmalara devam edilmesi gerektiği,

insan haklarının geliştirilmesinin ülkede yaşayan vatandaşların ve yabancıların insan onurunun korunması anlamına geldiği, bu alanda kat edilen mesafenin ülkenin saygınlığını arttıracacağı ifade edilmiştir. İHİK'in yasa çıkarma yetkisi olduğu, bu yetkinin etkin bir şekilde kullanılmasına ihtiyaç duyulduğu, denetim yetkisi kadar yasama yetkisine de ağırlık verilmesi gerektiği, ancak bu konuda çok fazla dirençle karşılaşıldığı, bu çerçevede yetkinliğinin arttırılmasına yönelik bir kanun çalışması yapılması gerektiği, bu yasa çalışmasıyla denetim yetkilerinin arttırılması ve çıkardığı raporları takip edebilmesini sağlayacak mekanizmalara ihtiyaç duyulduğu, bireysel başvurular ağır bir iş yükü oluştursa da İHİK ve vatandaş arasında bir bağ kurduğu belirtilmiştir.

- Kırmızı Şemsiye "Trans Kadın Seks İşçilerine Karşı Şiddetin Önlenmesi" Konulu Panel (12 Mayıs 2017)

Panelde; Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin 2016-2017 yılları arasında transları hedef alan ayrımcılık ve şiddet eylemleri ile ilgili izleme çalışmasının verileri ile trans kadın seks işçilerinin adalet mekanizmalarına erişim süreçlerinde maruz kaldıkları engeller gündeme taşınmış, Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen trans kadın seks işçilerinin çalışma alanlarında maruz kaldıkları hak ihlalleri ve bu hak ihlallerine karşı örgütlenme ve dayanışma deneyimlerine vurgu yapılmıştır.

- Avrupa Birliği Bakanlığı Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı "23. ve 24. Fasıl Çevirilerinin Teknik Revizyonuna İlişkin Bilgilendirme Toplantısı" (17 Mayıs 2017)

17.05.2017 tarihinde Avrupa Birliği Bakanlığı Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı ve Siyasi İşler Başkanlığı koordinasyonunda 23. ve 24. Fasıllar Kapsamında Çevirisi Tamamlanan AB Mevzuatının Teknik Revizyon Süreci Bilgilendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda, AB mevzuatı çevirilerinin kaliteli bir şekilde yapılmasının önemi ve mevzuatın iç hukuka aktarılmasındaki başarı üzerindeki etkisi üzerinde durulmuş ve genel olarak çeviri süreci hakkında bilgi alış verişinde bulunulmuştur.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü "Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı Hazırlık Toplantısı" (12 Temmuz 2017):

Toplantı, uluslararası sözleşmeler, ulusal mevzuatımız, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri perspektifinden duyulan ihtiyaç ve yapılan değerlendirmeler neticesinde Genel Müdürlük tarafından erken yaşta ve zorla evlilikler sorununun çözümüne yönelik kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası

kuruluşların işbirliği ile 2018-2023 dönemlerini kapsayacak bir Strateji Belgesi ve Eylem Planı hazırlanması planı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda katılımcılara yönelik sunum gerçekleştirilmiştir. Sunumda öncelikle temel kavramlara değinilmiş, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde yer alan çocuk tanımına, erken yaşta evliliğin ne olduğuna, zorla evliliğin anlamına yer verilmiş; uluslararası ve ulusal mevzuat kapsamında İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin (m. 16/2), Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'nin (m.16/2), Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin (m.1 ve m.19), İstanbul Sözleşmesi'nin (m.39) ilgili hükümlerine değinilmiştir. Dünyada ve Türkiye'de erken yaşta evliliklerin yaygınlığı ele alınmış, sosyoekonomik gerçeklerin, eşitsizliğin, eğitimsizliğin, kız çocuklarını koruma isteğinin ve geleneksel adetlerin erken yaşta evliliklerin nedenleri olduğu dile getirilmiş, eğitim hayatının sonlanmasının, sağlık sorunlarının, yoksullaşmanın ve şiddetin bu evliliklerin sonucu olduğu açıklanmıştır.

- İçişleri Bakanlığı "STK'lar İle İşbirliği İçin Kamu Sektörünün Güçlendirilmesi Projesi Yönlendirme Komitesi Toplantısı" (11 Eylül 2017):

Toplantıda gerek kamu sektörünün gerek ise STK'ların daha aktif ve verimli çalışabilmesi için iki sektör arasında köprü kurulması, işbirliğinin artırılması gerekliliği vurgulanmış bunun için de kamu sektörünün bu alanda güçlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü "Türkiye'nin Ulusal İltica Sisteminin Kuvvetlendirilmesi Projesi- Proje Başlangıç Toplantısı" (14 Eylül 2017): Toplantı, Projenin açılış toplantısı olarak gerçekleştirilmiştir. Projenin mahiyeti hakkında katılımcılar detaylı olarak bilgilendirilmiştir. Bu kapsamda, Projenin kapsamı, hedefi, yararlanıcıları ve çıktıları ile ilgili veriler paylaşılmıştır.

- Avrupa Birliği Bakanlığının faydalanıcısı ve Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneğinin yürütücüsü olduğu "Türkiye'de Katılımcı Demokrasinin Güçlendirilmesi: Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin İzlenmesi Projesi" kapsamında Toplumsal cinsiyet eşitliğinin izlenmesi konusunda dünyada ve Türkiye'de yürütülen politikalar ve proje faaliyetlerinin ilerleme durumunun ele alındığı, Yürütme Komitesi Toplantısı (27 Eylül 2017)

Toplantıda toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda yaşanan gelişmeler hakkında bilgilendirme yapılmış ve konuya ilişkin tartışmalar yürütülmüştür. Toplantıda hem ulusal hem uluslararası düzeyde meydana gelen gelişme ve değişmelerin izlenmesinin önemine vurgu yapılmıştır. Bu konuda Dünya'da ve Türkiye'de yürütülen politikalar ve proje faaliyetlerinin ilerleme durumu hakkında bilgi verilmiştir.

- Kamu kurumları ve sivil toplum örgütü temsilcilerinin katılımıyla projenin açılış toplantısı (3 Ekim 2017)

Kapanış toplantısında projenin önemine değinilmiş, Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler hakkında katılımcılar bilgilendirilmiştir. Ayrıca Projenin çıktıları hakkında bilgiler paylaşılmıştır.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı "Sosyal İçerme Politikaları Alanında Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi, Sosyal Politika Zirvesi ve Proje Kapanış Toplantısı" (04 Ekim 2017):

Projenin amacı hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Buna göre, Projenin amacı; istihdam, eğitim ve sosyal içerme politikaları arasındaki bağı güçlendirerek dezavantajlı bireylerin işgücü piyasasına entegrasyonlarını artırmak amacıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının paydaşlarının ve sosyal politika ve ayrımcılıkla mücadele alanında çalışan mekanizmaların politika yapma, uygulama ve izleme kapasitesini geliştirmektir. Bu bağlamda 2 hedef belirlenmiştir. Bunlar; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının ve sosyal politika alanında çalışan ilgili paydaşların politika yapma ve uygulama kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla yapılması planlanan faaliyetleri ve Sosyal politika alanında politika izleme ve değerlendirme kapasitesinin geliştirilmesi kapsamında planlanan faaliyetleri gerçekleştirmektir. Toplantıda belirtilen hedefler ve faaliyetlerin sonuçlarıyla ilgili paylaşımlarda bulunulmuştur.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü "Yoksullukla Mücadele Günü ve Stratejisi Çalıştayı" Açılış Bölümü (17 Ekim 2017):

Çalıştayda yoksulluğun önlenmesi konusunda tüm paydaşlara önemli sorumluluklar düştüğünü, Türkiye'de son 15 yılda sosyal yardımlar konusunda büyük bir atılım gerçekleştirildiğini, bununla birlikte tüm vatandaşların ekonomik ve sosyal yaşama katılmasını, refahın adil paylaşımını temin etmek üzere yeni bir stratejiye ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir. Hazırlanacak Strateji Belgesi'nin, sosyal refaha ulaşmayı hızlandıracağı beklenmektedir.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü "Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı Taslak Değerlendirme Toplantısı" (19 Ekim 2017):

Toplantı, konuya ilişkin düzenlenmiş ilk Çalıştayın bir devamı niteliğinde olup ilk toplantı, erken yaşta ve zorla evliliklere ilişkin dile getirilen hususlara dayanılarak hazırlanmış olan "Strateji Belgesi Taslağı" maddelerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantıda mevzuatımızda zorla evlilik tanımı olmadığı, bu konuda İstanbul ve Çocuk Hakları Sözleşmesinden faydalanılabileceği, Çocuk Koruma Kanununun genel çerçevesinin İstanbul ve Çocuk Hakları Sözleşmesine uygun olduğu, erken evliliklere ilişkin tutulacak istatistiklerde nasıl bir yol izlenmesi gerektiği, erken yaşta evlenerek doğum yapan kız çocuklarının tespiti için gerekli tedbirler alınacağı, barolarla işbirliği ile hukuki ya da adli yardım sağlanabileceği hususları gündeme getirilmiştir.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü "Kadının Güçlenmesi Strateji Eylem Planı" Toplantısı (26 Ekim 2017):

Toplantı kapsamında Eğitim, Sağlık, Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Medya ve Göç alanlarında ilgili paydaşların katılımıyla eşzamanlı olarak çalışma grubu toplantısı yapılmıştır.

Açılış konuşmasının ardından, söz konusu Strateji Belgesi ve Eylem Planı

ile ilgili genel bir tanıtım yapılmıştır. Bu tanıtım da, Kadının Güçlenmesi temasının, kadınlara yönelik önlemler kalkınma planları, hükümet programları, stratejik planlar gibi pek çok politika belgesinde yer aldığı vurgulanmıştır. 28 AB ülkesinde cinsiyet eşitliği/ eşit fırsatlar/ toplumsal cinsiyet eşitliği/ kadın erkek eşitliğini düzenleyen eylem planı/ stratejik belge gibi politika metinleri uygulanmakta olduğu, aday ülkelerden Sırbistan, Makedonya, Karadağ, Bosna Hersek, Arnavutluk'ta da uygulama da olan strateji belgesi ve eylem planı mevcut olduğu belirtilmiştir. Düzenlenen konferans kapsamında; Geri Göndermeme İlkesi, Sınır Dışı ve Hukuki Güvenceler; Mülteci ve Sığınmacıların Korunmasında Yargısal Denetimin Rolü; Sosyal Uyumun Bir Unsuru Olarak Adalete Erişim; Mültecilerin ve Sığınmacıların Adalete ve Adli Yardıma Erişimi; Mülteci Çocukların ve Kadınların Adalete Erişimi; İş Hukuku Bağlamında Mülteci ve Sığınmacıların Adalete Erişimi konuları kapsamında bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi "Günümüzde İnsan Hakları Konulu Konferans" (18 Aralık 2017):

Konferans kapsamında İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu üyesi Sn. Harun Mertoğlu tarafından insan haklarının kurumsallaşması süreci ile dünyada insan haklarının mevcut durumuna ilişkin bir konferans verilmiştir.

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı koordinasyonunda; ilgili Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının, işçi ve işveren konfederasyonlarının, akademisyenlerin ve çalışma hayatının tüm paydaşlarının katkılarıyla hazırlanan ve 7 Temmuz 2017 tarihli ve 30117 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ve "Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması" ekseninde yer alan 5 inci politikanın; "5.1 Çalışanların işgücü piyasasında maruz kaldığı ayrımcı uygulamaların önüne geçilmesine ilişkin tedbirler alınacaktır" konulu tedbiri bünyesindeki "Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023) ve Eylem Planları (2017-2019)" kapsamında yapılan Stratejinin 5. İzleme ve Değerlendirme Kurulu Toplantısı(21 Aralık 2017):

Toplantıda işgücü piyasasında mevcut ve muhtemel ayrımcı muamelelerin önlenmesi konusunda TİHEK'in görev ve sorumluluklarına değinilmiştir. Ayrımcılığın önlenmesi ve eşitliğin tesisi noktasında TİHEK'in rolünün önemine vurgu yapılmıştır.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü "Ulusal Engelli Hakları ve Strateji Belgesi Eylem Planı Toplantısı" (21-22 Aralık 2017):

Ulusal Engelli Hakları Strateji Belgesi Ve Eylem Planı Taslağı üzerinde mesleki eğitim ve istihdam konusu ile ilgili paydaş Kurumlar ile amaç, hedef ve eylemler özelinde istişare yapılarak Eylem Planı Taslağının işlevselliği ile ilgili tartışmalar yürütülmüş ve fikir teatisi gerçekleştirilmiştir.

- Proje kapsamında hazırlanmakta olan tematik alan haritalama raporlarında ulaşılan noktaların tartışıldığı ortak anlayış toplantısı(25 Aralık 2017):

Proje kapsamında hazırlanmakta olan tematik alan haritalama raporlarında ulaşılan noktalar tartışılmıştır.

- Avrupa Birliği Bakanlığı Katılım Öncesi Mali Yardımı (IPA-II), "Temel Haklar Alt Alanı İzleme Komitesi" Toplantısı (1 Kasım 2017):

AB Bakanlığı Siyasi İşler Başkanlığı koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve uluslararası kuruluş temsilcilerinin katılımlarıyla gerçekleştirilen ve kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması, çalışmaların ulusal mevzuatla uyumlu bir şekilde yürütülmesi, etkili ve verimli bir çalışma planı oluşturulmasına amaçlayan Temel Haklar Alanı Sektörel İzleme Komitesi toplantısında ilgili kurumlar yürütülen ve planlanan çalışmalar konusunda bilgi paylaşımında bulunmuşlardır.

- Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği "Kadın Mahpuslara Ücretsiz Ped Verilmesine İlişkin Yürütülen Kampanyaya Kurumumuzca Destek Verilmesi Toplantısı (1 Kasım 2017):

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST)'nin talebi üzerine, çeşitli sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile Kurumumuz temsilcileri arasında, 1 Kasım 2017 tarihinde, kadın mahpusların genel durumu üzerine görüş alışverişinde bulunulduğu ve hapisanelerde kadın mahpuslara ücretsiz hijyenik ped sağlanması hususlarının görüşüldüğu bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü "Ulusal Engelli Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planının Veri ve İstatistik Toplantısı" (20-21 Kasım 2017):

Toplantıda engellilere yönelik stratejilerin belirlenmesi noktasında verilerin toplanmasının önemine vurgu yapılmıştır. Toplanacak verilerin elde edilmesi ve bunların değerlendirmesine ilişkin kamu kurumlarının rolüne ve sorumluluğuna dikkat çekilmiştir. Ayrıca bu hususta ilgili kurumlar arasında işbirliği yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

- İşyerinde Psikolojik Taciz konulu Başbakanlık Genelgesinin 5 inci maddesi uyarınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu'nun 30.03.2016 tarihinde gerçekleştirilen son toplantısında Eylem Planının 2017-2019 dönemini kapsayacak şekilde revize edilmesi ve hazırlanacak Eylem Planı çerçevesinde psikolojik tacizle mücadele çalışmalarının yürütülmesi amacıyla oluşturulan teknik komite toplantıları(09 Şubat 2017, 07 Temmuz 2017, 20 Ekim 2017, 28 Kasım 2017):

Toplantılara Kurumumuz tarafından katılımcı gönderilmek suretiyle iştirak sağlanmıştır. Komitenin çalışmalarına Kurumumuzca gerekli görülen alanlarda katkı sağlanmıştır.

- Kalkınma Bakanlığı Onbirinci Kalkınma Planı "Adalet Hizmetlerinin Etkinlik Özel İhtisas Çalışma Grubu Toplantısı" (3 Aralık 2017):

3-4 Aralık 2017 tarihinde, Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenlenen, 2019-2023 tarihleri arasındaki Onbirinci Kalkınma Planı çerçevesinde "Adalet Hizmetlerinde Etkinlik" konulu Özel İhtisas Komisyonuna katılım sağlanmıştır. Özel İhtisas Komisyonu görüşmeleri sonunda, "Adalet Hizmetlerinde Etkinlik" konusunda çalışma raporu düzenlenmiştir. Çalışma raporunda, Türkiye'deki adalet hizmetlerinde güçlü ve zayıf yönler tespit edilerek, adalet hizmetlerinde etkinliğin maksimum seviyede sağlanması amacıyla

Kurumumuz tarafından önerilen birçok husus yer almıştır.

- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği- Türkiye Adalet Akademisi "Mültecilerin Adalete Erişimi-Özgünlükler ve Kapasiteler Uluslararası Konferansı" (7-8 Aralık 2017):

Türkiye Adalet Akademisi ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ile birlikte yürütülen "Mültecilerin Adalete Erişimi: Özgünlükler ve Kapasiteler" başlıklı Uluslararası Konferans, 07-08 Aralık 2017 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

1.3. Eğitim Çalışmaları

Bu bağlamda 2017 yılı içerisinde kamu kurum ve kuruluşlarına meslek öncesi ve meslek içi eğitim programları çerçevesinde ve talep eden sivil toplum kuruluşlarına insan hakları ve ayrımcılıkla ilgili eğitimler verilmiştir:

- 23 Şubat 2017: Maliye Bakanlığı Defterdarlık Uzman Yardımcılarına "Uyum ve Mesleki Eğitim" Kapsamında Kurumumuz personeli tarafından idari ve adli hak arama yolları ile Kurumumuzun çalışma usul ve esasları hakkında eğitim verilmiştir.

- 21 Nisan 2017: Hazine Müsteşarlığı Aday Memur Statüsündeki Personele Yönelik "Aday memur eğitimi" kapsamında memur adaylarına insan hakları kuramı, insan haklarının tarihsel süreçte gelişimi ve insan haklarının korunması kapsamında görevli ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar konusunda eğitim verilmiştir.

- 6 Haziran 2017: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı personeline "İnsan hakları" konulu sunum kapsamında, insan hakları olgusu, özellikleri, gelişimi ile ulusal ve uluslararası düzeyde insan haklarının korunması konuları anlatılmıştır. Ayrıca Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun yapısı, görev ve yetkileri ile idari ve adli hak arama yolları anlatılmıştır.

- 21-25 Ağustos 2017: Türkiye Gençlik Vakfı Eğitim kampı Kapsamında Öğrencilere Kurum personelimiz tarafından insan hakları teorisi, insan

haklarının tarihsel süreçte geçirdiği değişim ve dönüşümler ile hak arama yollarının ulusal ve uluslararası boyutlarına ilişkin bilgiler sunulmuştur. Seçme seçilme hakkına ilişkin Anayasa Mahkemesi kararı ışığında atölye çalışması gerçekleştirilmiştir.

- 14 Kasım 2017: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı "Aday Memur Temel Eğitimi" Programı Kapsamında Kurum personelimiz tarafından insan hakları teorisi ve uygulaması ile hak arama yolları konulu bir eğitim verilmiştir. Ayrıca Kurumumuzun görev ve yetkileri hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

1.4. On Aralık Dünya İnsan Hakları Günü Etkinlikleri

1.4.1. II.Uluslararası İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Fuarına Katılım 10 Aralık 2017 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen 2. Uluslararası İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Fuarına tanıtım standı açılarak katılım sağlanmış ve 200 STK ile tek tek görüşülerek Kurum ile işbirliğine açık olduğu ifade edilmiştir. STK'lar ile bir istişare toplantısı düzenlenerek işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.

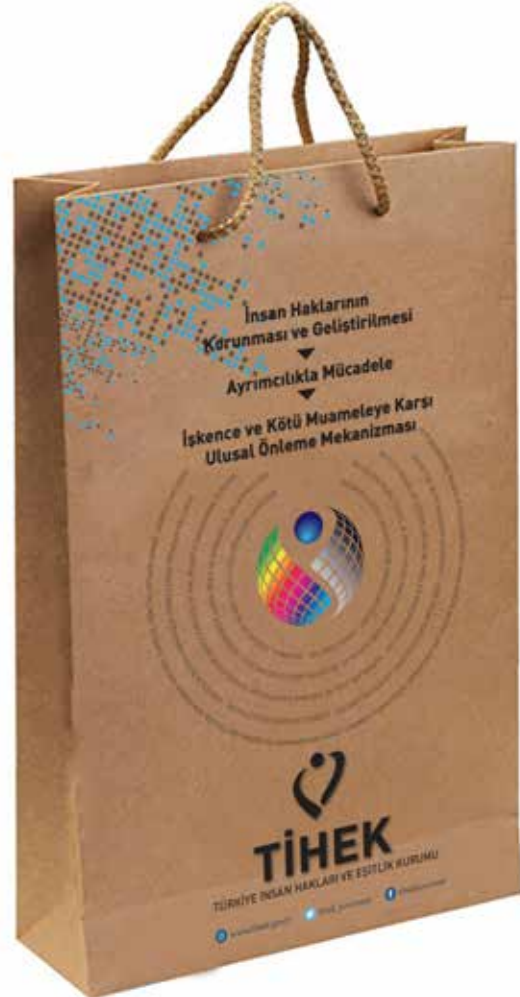

Fuar kapsamında Kurul üyesi Prof. Dr. Halil KALABALIK katılımcılara Kurumun faaliyetleri ve insan hakları kavramının tarihsel sürecine yönelik ayrıntılı bir sunum gerçekleştirmiştir.

1.4.2. Yazılı ve Basılı Görsel Materyal Basımı ve Dağıtımı

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü kapsamında, İnsan Hakları alanında farkındalık oluşturmak amacıyla yazılı ve basılı görsel materyal hazırlanmış ve dağıtımı yapılmıştır. İstanbul ve Ankara'da birçok ana arterdeki üst geçitlere pankart ve billboardlara afiş asılmıştır, kapalı ve açık alanlarda broşür dağıtımı yapılmıştır.

1.4.3. TV Yayınına Katılım

Kurum Başkanı Av. Süleyman ARSLAN 10 Aralık İnsan Hakları günü özel bir TV kanalında canlı yayına katılarak Kurumun başvuru almaya başladığını ilan etmiştir.

1.5. Uluslararası Etkinlikler

1.5.1. İslam İşbirliği Teşkilatı, Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonunu Ziyaret:

19-23 Kasım 2017, Cidde’de İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonunun (BDİHK) 12. Olağan Toplantısı - İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesinde Kültürel Çeşitliliğin Önemi konulu toplantıya katılım sağlanmıştır. Bu vesileyle Cidde Başkonsolosluğu, Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu Üyeleri ve Genel Sekreteri ile birlikte Cidde’de bulunan Türk okulu ziyaret edilmiştir.

Söz konusu toplantı aracılığıyla son dönemlerde önemi giderek artan “kültürel rölativizm” konusuna eğilme fırsatı doğmuş, çeşitliliğin içinde birliğe dair farklı ülkelerin yaklaşımları müşahade edilmiştir. Toplantı İİT ve Kurumumuz arasındaki ilişkilerin güçlendirmesi yönünde adımlar atılmasına da olanak sağlamıştır.

1.5.2. Türkiye-AB 125. Ortaklık Komitesi Toplantısına Katılım

Türkiye ile AB arasında Ankara Anlaşmasıyla kurulan ortaklık ilişkisinin en üst düzeydeki bürokratik organı olan Türkiye-AB Ortaklık Komitesinin 28 Kasım 2017 tarihinde Brüksel’de gerçekleştirilen toplantısına Kurul üyesi düzeyinde katılım sağlanmıştır.

Türkiye-AB ortaklık ilişkisi ve müzakere sürecindeki son gelişmelerin ele alındığı 125. Ortaklık Komitesi Toplantısında, “Müzakere Sürecinde Mevcut Durum”, “Siyasi ve Ekonomik Kriterler”, “Üst Düzey Ekonomik Diyalog”, “Adalet ve İçişleri”, “Çevre ve İklim Değişikliği”, “Türkiye- AB Enerji Diyalogu”, “Ulaştırma”, “Gümrük Birliği ve Ticaret ve İç Piyasa Konuları”, “Vergilendirme” ve “Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı” başlıkları görüşülmüştür.

1.5.3. Ulusal İnsan Hakları Kurumları Avrupa Ağı (ENNHRI) toplantısı

29-30 Kasım 2017, Brüksel'de Ulusal İnsan Hakları Kurumları ve AB ile İlişkiler Semineri gerçekleştirilmiş ve ardından ENNHRI Genel Kurul Toplantısına katılım sağlanmıştır.

İlk gün gerçekleştirilen seminerde AB ilgili birimlerinin ulusal insan hakları kurumlarıyla (UİHK) ilişkisi ve bu birimlerin yürüttüğü çalışmalar konusunda sunumlar yapılmıştır. Ayrıca grup çalışmaları eşliğinde ulusal kurumların bu birimlerle yürütmüş olduğu çalışmalar hakkında bilgiler verilmiştir.

ENNHRI Genel Kurulunda ise stratejik plan ve bütçe ile "Demokratik Alanın ve Hukukun Üstünlüğünün Güçlendirilmesi Yoluyla Avrupa'da Sürdürülebilir İnsan Hakları Ortamının Korunması ve Güçlendirilmesi" konulu Bildiri kabul edilmiştir. Bu toplantıda Kurumumuz hakkında daha önceki bir uygulamayla ilgili getirilen eleştiri, yeni yapılanmada Kurul üyelerinin tam zamanlı olması ve bağımsızlığı bağlamında düzeltilmiştir. Ayrıca toplantıda, ENNHRI'den Ulusal İnsan Hakları Kurumları Küresel Birliği (GANHRI) Akreditasyon Alt Komitesi'ne Avrupa Ağı'nı temsil edecek yedek üye seçimi gerçekleştirilmiştir.

Yine toplantı kapsamında gerçekleştirilen yuvarlak masa tartışmalarında üye kurumlar, insan hakları ihlallerini ortaya koymanın bütçe ve kaynak kesintisi, istenen üye- personel atamasının yapılmaması gibi yaptırımları beraberinde getirebildiği, kurum tavsiye kararlarının etkili şekilde uygulanmasında sıkıntılar yaşandığı, AİHM tarafından UİHK'lerin görüşlerinin dikkate alınmadığı yönünde paylaşımlarda bulunulmuştur.

ENNHRI 2018-2021 Stratejik Planı ise ayrımcılık yapmama ve farklılıklara saygı ilkeleri de eklenerek kabul edilmiştir.

1.5.4. Oxford Üniversitesi Kriminoloji Merkezi Ziyareti

14 Aralık 2017’de Oxford’da Oxford Üniversitesi Kriminoloji Merkezinde Mülteci/Göçmen Alıkonulma Merkezlerinde İnsan Haklarının İzlenmesi Projesi kapsamındaki çalışmaya katılım sağlanmıştır.

Birleşik Krallık tarafından yürütülen proje kapsamında yüksek oranda göç dalgasından etkilenen Türkiye, Yunanistan, Macaristan ve İtalya’daki göçmen/mülteci alıkonulma merkezlerindeki koşulları ve bu ülkelerdeki insan hakları temelli izlemeleri yapılmıştır. Bulgulara göre; İtalya, Macaristan ve Yunanistan’da son yıllarda göçmenlere karşı yükselen bir yabancı düşmanlığının ve hoşgörüsüzlük ortamının hakim olduğu, Türkiye’nin ise olağanüstü hal koşulları altında, Türkiye-AB anlaşmasının bir sonucu olarak kompleks bir uluslararası politika ortamında olduğu ifade edilmiştir. Macaristan ve Yunanistan’daki alıkonulma merkezlerinde genel olarak, alıkonulanların kötü muameleye maruz kalmaktan, bilgilendirilmekten, sıcak suya ve telefona sınırlı erişimden şikâyet ettiklerinin gözlemlendiği belirtilmiştir. İtalya’da ise temel problemin kanunda düzenlenmemiş keyfi alıkonulmalar, hamile kadınlar ve çocukların güvenliğinin sağlanmasındaki eksiklikler ve dini aktivitelerdeki sınırlamalar olduğu ifade edilmiştir.

Çalıştay, mülteci krizine ve bu krizin bir sonucu olarak mültecilerin alıkonulmasına ilişkin farklı ülke örnekleri üzerinden kapsamlı bir bilgilendirme çalışması ortaya konulması açısından yararlı olmuştur. Bu anlamda Ülkemizin koruma talep eden yaklaşık 3,5 milyon insana ev sahipliği yaptığı dikkate alındığında mülteci kamplarına haberli ve habersiz düzenli ziyaretlerin gerekliliği anlaşılmıştır. İngiltere ulusal önleme mekanizması ile işbirliği açısından faydalı görüşmeler gerçekleşmiştir.

1.5.5. İslam İşbirliği Teşkilatı, Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu Toplantısı

İslam İşbirliği Teşkilatı, Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu tarafından 23-24 Ekim 2017 tarihinde Rabat'ta gerçekleştirilen "Nefret Söylemi İle Mücadelede Medyanın Rolü" temalı seminerine katılım sağlanmıştır.

Bu kapsamda BDİHK üyeleri, ilgili BM organları çalışanları ile seminere katılım sağlayan diğer Ulusal İnsan Hakları Kurumları yetkilileri ile ikili temaslar gerçekleştirilmiştir.

Seminerde; ifade özgürlüğü ve medya özgürlüğünün iyi işleyen demokrasilerin temel taşları ve aynı zamanda temel özgürlüklerin ve insan haklarının korunması ve geliştirilmesinin rehberi olduğu, İslam şeriatının nefret söylemini yasakladığı ve insanların eşit olduğunu vurguladığı, inanç özgürlüğü sınırsız olduğu; ancak ifade özgürlüğünün insanlara zarar vermeme, ayrımcılık yapmama, hakaret ve tek tipleştirme yoluna gitmeme, nefret söylemi içermeme, insanları aşağılamama gibi sınırları bulunduğu hususlarına değinilmiştir.

Nefret söylemi ile mücadelede eğitimin, farkındalığın artırılmasının, çatışmaların önlenmesinin, toleransın varlığının ve uzlaşma gibi yöntemlerin tercih edilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır.

1.5.6. Avrupa Konseyi Ziyareti

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu üyelerinin katılımıyla 13-15 Kasım 2017 tarihlerinde Strazburg'da Avrupa Konseyi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararların İcrası Birimi ve diğer sivil toplum örgütleriyle bir araya gelinmiştir. Yine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Genel Kurulunda dava takip edilmiştir.

Avrupa Konseyi ve Avrupa Konseyi Daimi Temsilciliği çalışanları, Avrupa Konseyi ve Türkiye ilişkileri, Türkiye'nin Avrupa Konseyi önündeki davaları ve icra edilmekte olan dosyaları, insan haklarına dair problemlerin yoğunlaştığı alanlara ilişkin sunumlar yapmışlardır. Bu sunumlarda Avrupa Konseyi organları ile olan ilişkiler sayesinde Türkiye'de Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolunun açılması, tazminat komisyonlarının kurulması, dostane çözüm yollarının arttırılması gibi adımların atıldığı ifade edilmiştir.

Sivil toplumla yapılan görüşmelerde ise Türklerin farklı muameleye tabi tutulduğuna dair görüşler dile getirilmiş, alıkonulma merkezlerinde yaşanan sorunlardan söz edilmiş, OHAL süreciyle birlikte öğrencilerin Türkiye'de staj yapma imkânlarının kısıtlandığına yönelik şikâyetler dile getirilmiş, Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşlarına yönelik insan hakları ve ayrımcılık konularında eğitim verilmesi konusu gündeme gelmiştir. Görüşmelerde; Avrupa'da çeşitli göçmen grupların karşılaştığı psikolojik baskı politikasının bazı grupların marjinalleşmesi üzerinde etkili olduğu, sivil toplum örgütlerinin bu marjinalleşme süreci ve bahse konu gruplarla arasına mesafe koyduğu, bu nedenle de kendilerini doğrudan ilgilendiren temel hak ihlalleri ve ayrımcı uygulamalar gündeme geldiğinde dahi sessiz kalmayı tercih ettikleri hususları gündeme getirilmiştir. Bu hususlar dışında kültürel entegrasyonun siyasi entegrasyona evrilemediğinin de altı çizilmiştir.

1.5.7. Tunus Ulusal Önleme Mekanizması Ziyareti

14-16 Aralık 2017'de, Hammamet/Tunus'ta Ulusal Önleme Mekanizmalarının Bilgi ve Tecrübe Paylaşımları Konferansına katılım sağlanmıştır.

Konferansta Ulusal Önleme Mekanizması ziyaret tipleri ve yöntemleri, alıkonulma merkezlerindeki savunmasız gruplara (yaşlı, çocuk, engeli) bakış açısı, şikâyet alma, araştırma ve inceleme yapma, takip ziyaretlerinin iyileştirilmesi, ilgili bakanlık ve birimlere gönderilen tavsiye kararlarının izlenmesi, diğer ülke ulusal önleme mekanizmaları ile ağ oluşturulması ve özellikle SPT ile işbirliği gündeme gelmiştir.

Konferansta kurumlara gönderilen tavsiyelerin izlenmesinin önemi, ziyaretlerin habersiz olması gerektiği ve ulusal önleme mekanizmalarının kendi aralarında oluşturdukları ağlara katılım hususları vurgulanmıştır. Ayrıca ziyaret raporlarının "yıllık rapor", "tematik rapor" ve "ziyaret sonrası rapor" olarak düzenlenebileceği belirtilmiştir.

Konferansta ayrıca, bağımsızlığın yanlış anlaşılması gerektiği, bu anlamda ilgili otoritelerle iş birliğinin önemli olduğu, otoritelerin karşısındaymış gibi bir duruma düşülmemesi gerektiği, iş birliği anlayışı içerisinde olmanın önemli olduğu vurgulanmıştır.

1.6. Alıkonulma Merkezlerini Ziyaretler

1.6.1. Rize L Tipi Ceza İnfaz Kurumu

Rize L Tipi Ceza İnfaz Kurumuna 16 Ekim 2017 tarihinde habersiz ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret öncesinde Rize Cumhuriyet Başsavcısı ile bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Rize L Tipi Ceza İnfaz Kurumu idaresi ile görüşülerek bilgi alınmış ve Kurum hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Mahpuslar ile birebir görüşmeler gerçekleştirilerek ceza infaz kurumunun fiziksel koşulları yerinde incelenmiştir.

1.6.2. Trabzon E Tipi Ceza İnfaz Kurumu

17 Ekim 2017 tarihinde haberli yapılan ziyaret öncesinde Trabzon Valisi ile bir araya gelinmiş ve ceza infaz kurumu girişinde basına Kurum Başkanı tarafından açıklama yapılmıştır. Trabzon E Tipi Ceza İnfaz Kurumu idaresi ile de görüşülerek bilgi alınmış ve Kurum hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Mahpuslar ile birebir görüşmeler gerçekleştirilerek ceza infaz kurumunun fiziksel koşulları yerinde incelenmiştir.

1.6.3. Trabzon Araklı Açık Ceza İnfaz Kurumu

17 Ekim 2017 tarihinde haberli yapılan ziyaret öncesinde Trabzon Araklı Açık Ceza İnfaz Kurumu idaresi ile görüşülerek bilgi alınmış ve Kurum hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Mahpuslar ile birebir görüşmeler gerçekleştirilerek ceza infaz kurumunun fiziksel koşulları yerinde incelenmiştir.

Ziyaret öncesinde Trabzon Ataköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Merkezi idaresi ile görüşülerek kapasite, personel ve genel durum hakkında bilgi alınmış ve Kurum hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Hastalarla birebir görüşmeler gerçekleştirilerek merkezin fiziksel koşulları yerinde incelenmiştir.

1.6.4. Trabzon Ataköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Merkezi

17 Ekim 2017 Trabzon Ataköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Merkezine haberli ziyaret gerçekleştirilmiştir.

1.6.5. Antalya Gazipaşa İlçe Emniyet Müdürlüğü Nezarethanesi

Gözaltındaki bir şahsın Emniyet Müdürlüğünde iken öldüğüne dair basında çıkan haberler üzerine, Antalya Gazipaşa İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne yerinde inceleme amacıyla habersiz ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Gerçekleştirilen ziyarette olayın oluş şekli hakkında bilgi alınmış, olayın olduğu yer ve öncesi işlemler ile çekilen fotoğraflar incelenmiştir. Ayrıca Kurum idaresi ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

1.7. Stratejik Planlama ve Bütçe Hazırlık Çalışmaları

Kurul ve personelin ihtiyacı olan bilgisayar ve sarf malzemeleriyle bazı büro malzemelerinin alımı yapılmıştır.

Kurum, Hükümet tarafından yayınlanan yıllık politikaları gözden geçirerek gelecekteki üç yıllık tahmini bütçenin planlanması hazırlıklarını sürdürmüştür. Bütçe görüşmelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanması görüşmelerine katılım sağlanmıştır.

2018 yılında Stratejik Plan ve Performans Programının hazırlanması için "Stratejik Plan ve Performans Programı" grubu oluşturulmuştur. Stratejik Plan ve Performans Programı konusunda hazırlık ve planlama yapılarak Kurumun 2019 yılında uygulamaya geçilmesi amacıyla iki ayrı eğitim programlanmıştır.

1.8. Kurum Hizmet Binası

Yüksel Caddesi No:23 Kızılay Çankaya ANKARA adresinde bulunan mevcut binanın yetersizliği sebebiyle bir süre Kurumun mehabetine uygun yeni bir binaya taşınma arayışında bulunulmuştur.

Sonuç olarak Afet ve Acil Durum Başkanlığının Eskişehir yolu üzerindeki ek hizmet binasının Kurum hizmet binası olarak kullanılması hususunda protokol düzenlenmiştir. Binanın tadilat sürecine ilişkin işlemler devam etmektedir.

Bütçe Bilgileri

2017 yılı Kurum Bütçesi 6.844.000 TL olarak belirlenmiş ve Kurumun tam olarak faaliyete geçmemesi nedeniyle 4.135.008,99 TL harcanmıştır. 2017 yılı harcama ayrıntıları şu şekildedir:

	Bütçe Tertipleri	Alınan Ödenek	Harcanan	Kalan
Özel Kalem Birimi	01.1 Personel Gideri-Memurlar	1.203.000,00	1.202.965,83	34,17
	02.1 SGK Devlet Primi-Memurlar	136.650,00	136.625,54	24,46
	03.2 Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımı	83.000,00	0,00	83.000,00
	03.3 Yolluklar	267.000,00	110.323,79	156.676,21
	03.5 Hizmet Alımları	26.000,00	0,00	26.000,00
	03.6 Temsil ve Tanıtma Gideri	86.000,00	48.408,45	37.591,55
	03.7 Menkul Mal, Gayri Maddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	64.000,00	63.235,02	764,98
Başkanlık Hizmet Birimi	01.1 Personel Gideri-Memurlar	1.168.000,00	1.035.284,31	132.715,69
	02.1 SGK Devlet Primi-Memurlar	144.000,00	111.691,70	32.308,30
	03.2 Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımı	779.000,00	156.606,43	622.393,57
	03.3 Yolluklar	159.000,00	127.755,85	31.244,35
	03.4 Görev Giderleri	5.000,00	0,00	5.000,00
	03.5 Hizmet Alımları	1.911.350,00	705.463,81	1.205.886,19
	03.7 Menkul Mal, Gayri Maddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	143.000,00	116.167,87	26.832,33
	03.8 Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	33.000,00	27.759,50	5.240,50
	05.1 Görev Zararları	370.000,00	45.800,00	324.200,00
	05.6 Yurtdışına Yapılan Transferler	21.000,00	6.011,13	14.988,87
03.5 Güvenlik Hizmet Alımı	245.000,00	240.910,16	4.089,84	
	6.844.000,00	4.135.008,99	2.708.991,01	

2018 yılı için %17,68 artış yapılmak suretiyle Kurum bütçesi 8.054.000,00 TL olarak belirlenmiştir.

BÖLÜM 3

1- HEDEFLER

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu faaliyetleri çerçevesinde, kurumumuzun görev ve yetkileri de göz önüne alınarak 2017 yılı stratejik plan hazırlık toplantılarında 2018 yılına ait hedefler, 4 temel başlık altında belirlenmiştir.

- 1) İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi**
- 2) İşkence ve Kötü Muameleye Karşı Ulusal Önleme Mekanizması**
- 3) Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik**
- 4) Kurumsal Kapasite ve İşbirliklerinin Geliştirilmesi**

1.1. İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi

İnsan hakları korunması ve geliştirilmesi kapsamında, insan hakları bilincinin geliştirilmesi ve kamuoyunda bilinirliğin arttırılması, kurumumuzun insan hakları alanında değer üreten bir kurum haline getirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedefler doğrultusunda üniversiteler ve diğer eğitim kurumları ile işbirliği yaparak insan hakları ve eşitlik konularında müfredat çalışmalarına katkıda bulunmak, her kesime yönelik insan hakları eğitimi vermek, medya ve tanıtım çalışmaları yapmak, insan haklarına ilişkin yazılı ve görsel materyal üretmek, paydaşlar ile işbirliği yapmak, ihlallerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapmak, kitle iletişim araçlarını kullanarak bilgilendirme ve eğitim yoluyla kamuoyunda duyarlılığı geliştirmek, taraf olduğumuz insan hakları sözleşmelerinin izlenmesi gibi faaliyetler, kurumumuzun ilgili birimleri ve işbirliği çerçevesinde yapılması düşünülen faaliyetlerdir.

1.2. Kötü Muameleye Karşı Ulusal Önleme Mekanizması

Kötü muameleye karşı ulusal önleme mekanizması kapsamında, Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere gerçekleştirilecek olan haberli veya haber-siz düzenli ziyaret gerçekleştirmek, Ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvuruları incelemek ve değerlendirmek, ilgili mevzuat çalışmalarının izlenmesi, değerlendirilmesi, bunlara ilişkin görüş ve önerilerin ilgili mercilere bildirilmesi suretiyle mevzuatın geliştirilmesine katkı sağlamak, ulusal ve uluslararası çalıştaylar,

seminerler ve eğitim programlarına katılmak, konu ile ilgili eğitim düzenlemek ve eğitim vermek hedeflenmektedir.

1.3. Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik

Ayrımcılıkla mücadele ve eşitliğin sağlanması amacıyla, ayrımcılık iddialarına ilişkin başvuruları incelemek ve karara bağlamak, ayrımcılık yasağı ihlallerinin önlenmesi/azaltılması doğrultusunda çalışmalar yapmak, bu konularda toplumsal bilincin arttırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak, üniversiteler ve diğer eğitim kurumları ile işbirliği yapmak, eğitim, seminer, çalıştay gibi toplantılar düzenlemek hedeflenmektedir.

1.4. Kurumsal Kapasiteyi Geliştirme

Kurumsal kapasiteyi geliştirmek amacıyla, fiziki ve teknolojik altyapının kurulması ve güçlendirilmesi, kurumumuzda yapılan görevlere yönelik iş akış sürecinin oluşturulması ve takip edilmesi, birimlerimizin görev ve uzmanlık alanlarına göre insan kaynağı kapasitesinin nitel ve nicel açıdan geliştirilmesi, görevlere yönelik kurum içi ve kurum dışı eğitimlerin düzenlenmesi hedeflenmektedir.

2- DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Kurumumuz, insanların salt insan olması hasebiyle sahip olduğu ve genel olarak insanların daha uzun ve daha kaliteli yaşaması ve bu yolla insan onurunun korunması nihai amacına yönelik insan haklarının her hal ve şartta korunması ve geliştirilmesi misyonu ile kendini bağlı saymaktadır. Bu misyonu şiar ederek gerçekleştirilen ve 01.01.2017-31.12.2017 tarihlerini kapsayan çalışmalar 2017 Yılı Faaliyet Raporumuzda sunulmaktadır. Raporumuzda anılan tarihlerde gerçekleştirilen faaliyetlerin yanında önümüzdeki döneme ışık tutan hedeflere de yer verilmiştir.

6701 sayılı Kanun her ne kadar 20 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe girmiş olsa da Kurul üyelerinin seçim süreci 16 Mart 2017'de tamamlanabilmiş, Kurul Başkanı'nın seçimi de 25 Mayıs 2017 tarihinde yapılabilmektedir. Kurul üyelerinin tam zamanında seçilememiş olması dolayısıyla teşkilatlanma çalışmaları en az bir yıl süreyle gecikmiş ve Kanunda öngörülen bazı imkanlar Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl ile sınırlı olduğundan yararlanılamamıştır.

Bu vesileyle 2017 Yılı Faaliyet Raporunun insan haklarının daha iyi korunması ve geliştirilmesine vesile olmasını ve bu yöndeki çalışmalara katkı sunmasını temenni ederiz.

Saygılarımızla...

TIHEK

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU